

አስተንታኖ ብዛዕባ ናይታ መንፈስ ህይወት

ፋሂ ኢንሰቲትዩት

መጽሐፍ 1

**አስተንታኖ ብዛዕባ
ናይታ መንፈስ ህይወት**

ፍሪ ኢንሰቲትዩት

ኣብዚ ተኸታታሊ ጽሑፍ'ዚ ዘለዉ መጻሕፍቲ፡-

ኣብ ታሕቲ፡ እቶም ብሩሂ ኢንስቲትዩት እተቐየሱ ግዜያውያን ኣርእስታት ተዘርዘሮም ኣለዉ። እቶም መጻሕፍቲ ኣብቲ ብምዳብ ጻዕሪ ነቲ ናይ መንእሰያትን በጽሒታትን ኣብ ምግልጋል ከባቢኦም ዚህሉዎም ዓቕሚ ንምኸዕባት ከም ቀንዲ ተኸታታሊ ኮርሳት ንኺዝውተሩ እቶም ተዳሊዮም። እቲ ሩሂ ኢንስቲትዩት ካብቲ ሳልሳይ መጽሓፍ ዝጨነፈሩ ኮርሳት እውን የዳሉ ኣሎ። እዚ ድማ መምህራን ንምስልጣን ዝግለጹ ኪኸውን ከሎ ኣብቲ ዝርዝር'ውን ኣትዩ ኣሎ። እቲ ዝርዝር ብመጠን ተመክሮ እናተለወጠ ኪኸይድ እዩ። እቶም ዚምዕብሉ ዘለዉ ናይ ካሪክሉም ባእታታት ኣብ ብስለት ምስ በጽሑ፡ ሓዲስቲ ኣርእስታት እውን ኪውሰኹ እዮም።

መጽሓፍ 1 ኣስተንትኖ ብዛዕባ ናይታ መንፈስ ህይወት

መጽሓፍ 2. ንምግልጋል ምትንሳእ

መጽሓፍ 3. ኣብ ናይ ህጻናት ቤት-ትምህርቲ ምምሃር፡ 1ይ ክፍሊ

ኣብ ናይ ህጻናት ቤት-ትምህርቲ ምምሃር፡ 2ይ ክፍሊ (ጨነፈር ኮርስ)

ኣብ ናይ ህጻናት ቤት-ትምህርቲ ምምሃር፡ 3ይ ክፍሊ (ጨነፈር ኮርስ)

ኣብ ናይ ህጻናት ቤት-ትምህርቲ ምምሃር፡ 4ይ ክፍሊ (ጨነፈር ኮርስ)

መጽሓፍ 4. እቶም ማንታ ግልጺታት

መጽሓፍ 5. ነቲ ናይ ነኣሸቱ መንእሰያት ሓይሊታት ምልቓቕ (ቅድመ-ሕትመት ኤዲሽን)

መጽሓፍ 6. ነቲ ሃይማኖት ምምሃር

መጽሓፍ 7. ኣብ መገዲ ኣገልግሎት ብሓባር ምጽዓዝ

መጽሓፍ 8. ኪዳን ባሃኡላህ (ቅድመ-ሕትመት ኤዲሽን)

መጽሓፍ 9. ታሪኻዊ ኣረኣኦ ምኸዕባት

መጽሓፍ 10. ንጡፋት ማሕበራት-ሰብ ምህናጽ

መጽሓፍ 11. ኣብ ማሕበራዊ ንጥፊታት ምስታፍ

መጽሓፍ 12. (ኣብ መገዲ)

መጽሓፍ 13. ኣብ ማሕበራዊ ንጥፊታት ምስታፍ

መጽሓፍ 14. (ኣብ መገዲ)

Copyright © 2018, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved. Edition 4.1.2.PE.PV (provisional translation) published in January 2021

Originally published in Spanish as *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Tigrinya has been granted by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

ዝርዝር መውጫ

ገለ ሐሳባት ነቲ መምህር	V
ርድኢት ጽሑፋት ባሃኢ	9
ጸሎታት	13
ህይወት ድሕሪ ሞት	29

ነቲ መምህር ዚጠቕሙ ገለ ሓሳባት

ቍጽሪ ናይቲ ኣስተንትኖ ብዛዕባ ናይታ መንፈስ ህይወት፡ እቲ መጀመርያ ናይቲ ብሩህ ኢንስቲትዩት እተዳለወ ኮርሳት ኣብ መላእ ዓለም ዚጽንዓሉ ቦታታትን ንብዙሓት ዓመታት ኪውስኹ ጸኒሑ እዩ። ኣብ መብዛኡትኡ ኩነታት እቲ ኮርስ ብጉጅለ ኣዕሩኽ እዩ ዚንበብን ዘተ ዚካየድሉን፡ ንሳቶም ድማ ናይ መጽናዕቲ ጉጅለ ኮይኖም ተኸታታሊ ይራኽቡ ወይ ንጽዑቕ መጽናዕቲ ይእከቡ ወይ ድማ ኣብ ግዜ በዓላት ኣብ ካምፕ ይራኽቡ። ብዝኾነ መገዲ ሓደ ካባታቶም መምህር ኮይኑ ኢዩ ዘገልግል። እቲ ናይቲ መምህርን ናይቶም ተሳተፍትን ዝምድና ግን ከም መምህርን ተመሃሮን ኣይኮእን። ኩሉ ብወገኑ ተሳታፊ እዩ። ይኹንምበር፡ እቲ መምህር ድማ ስቕ ኢሉ ጥራይ ዚሰምዕ ኣይኮነን። ኮርሳት ወሲዱ ብምንባሩ፡ ኪበጽሑ ዘለዎ ዕላማ ኣለዎ። እቶም ናይ መጽሓፍ 1 መምህራን ነዚ ኣብ መእተዊ ዘሎ ሓሳባት ጸጸኒሑም ከንብቡዎ ይግባእ።

ኣብ ዓለም ዘለዉ ተሳተፍቲ ካብ እተፈላለዩ ድሕረባይታታት ዝመጹ እዮም። ገሊኦም ዛጊት ኣባላት ባሃኢ እምነት ኮይኖም ነቲ ሃይማኖት ከገልግሉዎ ዚደልዩ እዮም። ገሊኦም ድማ ነቲ ሃይማኖት ፈለማ ግዜ ዚምርምሩዎ ዘለዉ እዮም። ገሊኦም ድማ እቲ ሃይማኖት ስለ ዝሰሓቡም ምስቲ ማሕበረሰብ ኪላለዩ ዚደልዩ እዮም። ዝበዝሑ ድማ ነቲ እምነት ንምግልጋል ነቲ ኮርስ ከም ቀዳማይ ስጉምቲ ገይሮም ዚርእዩዎ እዮም።

እቲ ኮርስ ነቲ ናብ ወድሰብ ዝዓለመ ኣገልግሎት እዩ መገዲ ዚጸርግ፡ እዚ ድማ እናተሓጋገዝካ ይኸውን። ኣብዚ ክልተ ሞራላዊ ዕላማታታ ኣለዉ። ነቲ ናትካ መንፈሳውን ኣእምሮኣውን ዕቤት እናሓለኻ ንማሕበረሰብ ድማ ምልዎ። ኣብዚ መገድ'ዚ ዚፍጠር ምዕባል ድማ ምስትውዓልን ምፍላጥን ዚጠልቡ ዓቕምታት፡ መንፈሳውን ንኡድ ጠባይትን ካልኣትን ዓቕምታትን ጥበባትን ከም ዚሰዕቡ ይገብር። እቲ ኮርሳት፡ ብሓደ ወገን ናይ ባሃኡህ ትምህርቲ ድማ ናይ ባሃኢ ዓለም ተመክሮ ዝሓዘለ እዩ። እዚ ኣረኣእያዚ ድማ ብኹላቶም ተሳተፍቲ ኪረዓም ይግባእ።

ኣብዚ መብዛኡትኡን ሃይማኖታትን ርእዮተዓለማትን ንሰብ ኪልውግ ኩሉ ዚፍትናሉ ዘለዎ ዘመን፡ ሓደ ናይ ባሃኢ እምነት ኣፍልጦ ዘይብሉ ሰብ 'ሃይማኖተይ ክትልውጡ ዲኹም ደሊኹም?' ዚብል ሕቶ ክቕርብ ይኸእል እዩ። ኣብዚ ጉዳይ'ዚ እቲ መምህር ነቲ ናይቲ ኮርስ ዕላማ ጽቡቕ ገይሩ ኪገልጽ ይግባእ። ሸሕኳ እቲ እምነት ሓደስቲ ኣባላት ኪህሉዎ ዚደሊ እንተ ኾነ፡ ዕላማኡ ግን ንሰባት ሃይማኖቶም ንኺልውጥ ከም ዘይኮነ ኪበርህ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ኮርሳት ንርድኢት ትምህርቲ ባሃኡህ ብዕመቕ ዝበለ መገዲ ከም ዚካየድ ይገብር። ነቲ እምነት ምቕባልን ዘይምቕባልን ግን ናይቲ ውልቀሰብ ናጻን ግዴታ ዘይብሉን ምርጫ እዩ።

በዚ ምኽንያት'ዚ ከኣዩ እዚ መጽሓፍ'ዚ ነቲ ናይ ርድኢት ሕቶ ኣብ ማእከል ኣንቢሩዎ ዘሎ። ካብ ቅዱሳት ጽሑፋት ምንባብ ማለት ከምቲ ካልኣት ጽሑፋት ምንባብ ማለት ኣይኮነን። ቅዱሳት ጽሑፋት ኪንበቡ ከለዉ ርድኢትን ትርጉምን ብዕምቕት ኪረኣዩ ይግባእ።

ጽሑፋት ባሃኢ ዓሚቕ መንፈሳዊ ሓቕታት ኣለዎም። ነቲ መወዳእታ ዘይብሉ ትርጉምም ናብ መደምደምታ ንብምጻሕ ድማ ፈጸሙ ኣይከኣልን። ንፈለማ ግዜ ከነንብብ ከሎና፡ መሰረታዊ ርድኢት ጥራይ እዩ ኪህልወና ዚኸእል። ናይዚ ኣሃዱ ክፍሊ 1 ድማ ነዚ ከም መበገሲ ነጥቢ ይወስዶ። ስለዚ ነዛ እትሰዕብ ጥቕሲ ማለት "ናይ ዓለም ምምሕያሽ ብንጹህን ሰናይን ግብሪ፡ ብቅቡልን ውርዘን ኣካይዳ እዩ ኣብ ፍጻመ ዚበጽሕ" ምስ ተነበበ፡ ነቶም ተሳተፍቲ "ናይ ዓለም ምምሕያሽ ብኸመይ መገዲ ይፍጸም?" ዚብል ሕቶ ይቕርቡሎም። ንመጀመርታ ግዜ፡ ከምዚ ዝበለ ሕቶ ኣዚዩ ቀለል ይመስል። ግን ብተመክሮ፡ እቲ ኢንስቲትዩት፡ ከምዚ ጌርካ ምጅማር ዝበለጸ ከም ዝኾነ ይግምት። ኣብቲ ንሓቕነት ጽሑፋት ንኺንፈልጥ እንገብሮ ጻዕሪ፡ ነቲ ርድኢት ትርጉም ክንርስዕ ኣይግባእን። እቲ ውሽጣዊ ትርጉም ዘይኮነስ እቲ ርድኢት ወይ ግሁድ ትርጉም እዩ ኣቕዲሙ ኣብቲ ክትዕ ኪኣቱ ዘለዎ። ከምዚ ብምግባር ድማ ካብ ውልቃዊ ኣተሓሳስ ገረሓቕን ኣብ መለኮታዊ ጥበብ እተመርኮሰን ሓድነት ኣተሓሳስቦ ኪፍጠር ይከኣል።

ካብቲ ኣበሃህላኡ ዝወጸ ቃል ኣምጺእካ ነዊሕ ክትዕ ምክያድ ንርድኢት ኣይጠቕምን እዩ። ነቲ ዘሸግር ቃል ኣብ መዝገብ-ቃላት ምርኣዩ ዝሓሸ እዩ። ይኹንምበር፡ ነቲ ምሉእ ሓሳባት ወይ ነቲ ፓራግራፍ ብምንባብ፡ ነቲ ትርጉም ቃል ካብኡ ምውሳድ ወይ ምግማት ኣዚዩ ውጽኢታዊ ኪኸውን ይኸእል።

ከንዮተ ቀረባ ትርጉም ዘሎ ንምፍላጥ፡ ሓሳባት ከመይ ኢሎም ከም ዚምስረቱ ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ። ነዚ ድማ ቀጻሊ ናይ ልምምድ መስርሕ የድልዮ። ንኣብነት ኣብ ክፍሊ 2 እቶም ተሳተፍቲ፡ ገለ ውሱናት ባህርያት ዝምስገኑ ምዃኖም ይሓትት። ኣብ ተመሳሳሊ ልምምድ ኣብ ክፍሊ 4 ድማ ሓሙሽተ ደግነታት መሪጺም እዚአቶም ብዘይ ቅንዕና ህላወ ኣለዎም ዲዩ ንዚብል ሕቶ ንምምላሽ ይዕደሙ። ቅንዕና ድማ ኣብቲ ጽሑፍ ከም "መሰረት ናይ ኩሉ ሰብኣዊ ደግነታት" ኮይኑ ኢዩ ዚቐጽር።

ነዚ ንምፍጻም እቲ ኣሃዱ ነቲ ናይ ገሊኡ ጽሑፋት ተወሳኺ ትርጉማትን ሳዕቤናቲን ኪሓሰቡሉ ይብደህ። ኣብ ክፍሊ 2፡ ነቲ "ኣብ ዓለም ጥዑያት ሰባት ኣዚዮም ውሑዳት ብምዃኖም እቲ ተግባራዊ ምንም ጽልዎ የብሉን" ንዚብል ዓረፍተነገር ሓቂ ምዃኑ ኪውስኑ ይሓትት። ከምዚ ምግባር ግን ነቲ ርእይቶ ምንጻግ ኣይኮነን። እቲ መምህር ነቲ ናይቶም ተሳተፍቲ መልሲ ምኽንያት ኪሓትት ይግባእ። እቲ ዓረፍተነገር ግድን ግጉይ ኪኸውን ኣለዎ ምኽንያቱ ድማ ነቲ ኣቐዲሙ ዝቐረበ ጥቕሲ ይጻረር ስለ ዝኾነ፤ እዚ ድማ እቲ ጉጅለ ኪበጽሖ ዘለዎ መደምደምታ እዩ። ኣመንቲ ባሃኢ ንኻልእት ሓጢአቶም ኪናዘዙ ይግባእ ወይስ ኣይግባእን ዚብል ሕቶ እውን ተመሳሳሊ ዓይነት ኣመሃህራ እዩ። እዚ፡ ነቲ ዛጊት ኣብቲ መጽናዕቲ ብንጹር ዘይተገልጸ፡ ብምንዛዝ ኪፍጻም ዚኸእል ሕድገት ሓጥያት ዚኸልከል ትምህርቲ ይምልከት። ይኹንምበር፡ ነዛ ጥቕሲ ዚኣ ብምምርማር እቲ ክልከለ ኪበርህ ይኸእል፡ "ቅድሚቲ ጸብጻብ ክትህብ ምጽዋዕካ፡ መዓልቲ መዓልቲ ንነብስኻ ተጻባጸባ።"

እቲ ኣብቲ ኣሃዱ ዘሎ ልምምድ ንኹሉ'ቲ ኣብቲ ጽሑፍ ዘሎ ትርጉማት ኪሸፍኖ ኣይፍትንን እዩ። እቲ መምህር ኪዝክር ዘለዎ ጉዳይ ግን ኣብ ሓደ ልምምድ ክንደይ ናይ ዘተ ግዜ ኪወገቦ ኣለዎ ዚብል እዩ። ኣብዚ ኪፍለጥ ዘለዎ፡ ተዛማዲ ኣምራት እናኣምጸእካ ዚግበር ምንቐሕ ናይቲ ዘተን ክትዕን፡ ነቲ ናይቲ ትምህርቲ ብቐዓት ከዳኸም ይኸእል እዩ። ነፍስወከፍ ጉጅለ ገለ ምዕባለ ኮርእይ ይግባእ፡ ከምኡውን እቶም ተሳተፍቲ ከም ዓቕሞም ምዕባለ ኮርእይ ይግባእ። ይኹንምበር፡ እቲ መምህር ንገሊኡ ክፋላት ብቐሊሉ ኪሓልፎ ኣይግባእን። ብታህዋኽ ዚውዳእ ትምህርቲ ዘላቂ ውጽኢት ኣይርከቦን እዩ።

ሓንቲ ነጥቢ ኣላ ከይተጠቐሰት ክትተርፍ ዘይብላ፡ እቲ መምህር፡ ንኹሉ ተሳታፊዩ ኣብቲ ትምህርቲ ትሓብ ንኺገብር ሓላፍነት ኣለዎ፡ ግን ከኣ ብጸቕጢ ኪኸውን ኣይግባእን። ግን ከኣ ከም ንኣብነት፡ "እዚ ንኣኻ ወይ ንኣኺ እንታይ ይመስለካ/ኪ" ኢልካ ብምሕታት ዚካየድ ተሳታፍነት ነቲ ሓቕን ፍልጠትን ናብ ርእይቶ ኪልውጦ ይኸእል ስለ ዚኸእል፡ ኣብቲ ጉጅለ ናይ ርድኢት ዓቕሚ ኣብ ክንዲ ክብ ዘብሎ፡ ከጉድሎ ይኸእል እዩ።

ናይዚ መጽሓፍ ካልኣይ ክፍሊ፡ ከምቲ ቀዳማይ፡ ናብቲ ልሙድ ናይ መንፈሳዊ ህይወት ተግባር፡ ማለት ኣብ መደባዊ ጸሎት ዘተኮረ እዩ። ኣብቲ "ናይ ኣገልግሎት መገዲ" ክንመላለስ እንተ ደኣ ኳንና፡ ክልተ ዕላማታት ኪህልወና ይግባእ። ናይዚ ዕላማ'ዚ ባህርይ ቡተን መጀመርያ ዝቐርቦ ጥቕስታት ኪግለጽ እዩ። እዚ ኣርእስት'ዚ ድማ ኣብቲ ዚመጽእ ኮርሳት ኪበርህ እዩ።

በዚ መሰረት'ዚ እቲ ኣርእስቲ ነቲ ናይ ጸሎት ኣገዳስነት ኪድህሰሶ እዩ። ከምቲ ኣብ ላዕሊ እተገልጸ ኣገባብ እዩ ዚጥቀም። ሕቶን መልስን ዚህልዉ ናይቲ ዚጽናዕ ዘሎ ቅዱስ ጽሑፋት ትርጉም ንምርዳእ እዩ። እቲ መምህር ቅሩብ ስግእት ምስ ዚህሉዎ ነቲ ናይ ዝሓለፈ ግዜ ዓይነት ኣተረጓጎማ ክልግሶ ኪፍትን ይግባእ። ገለ ሰባት ኣብ ክንዲ መንፈሳዊ ኩነታት፡ ብዝያዳ ኣብ ስርዓተ ቅዳሴታት ዚግደሱ ኣለዉ፡ ግን እቲ ንመንፈስ ምግባ ዝኾነ ጸሎት፡ ኣዚዮ ኣገዳሲ ምዃኑ ኪፈልጡ ይግባእ።

ካብ ኩሉ ንላዕሊ፡ እቲ ትምህርቲ ነቶም ተሳተፍቲ ድሌት "ምስ ኣምላኽ ምዝራብ" ክለዕሰሎምን ናብኡ ከም ዚቐርቡን ንምግባር ኪፍትን ይግባእ። እቲ ኪፍለጥ ዘለዎ ድማ፡ ከመይ ጌርካ ኣብ ናይ ጸሎት ኩነታት ምእታውን፡ ኣብዚ ኩነታት'ዚ ድማ ኣብ ልብታትን ኣእምሮን ኪህሉ ዘለዎ ኣቃውማን፡ ከምኡውን ቢዩንናን ኣብ ኣኼባን ኣብቲ ክባቢ ኪፍጠር ዘለዎ መንፈሳዊ ሃዋህው ዚምልከት እዩ። ብሓባራዊ ኣምልኾ ዚመጽእ ሓይሊ ምስ ተገንዘቡ፡ እቶም ተሳተፍቲ ኣብ ዝውቶም ናይ ጸሎትን ኣምልኾን ኣኼባታት ከካዱዱ ይጥየቁ።

ናይዚ ትምህርት'ዚ ሳልሳይ ክፋል፡ ማለት "ህይወትን ሞትን" ነቲ ናይ ኣገልግሎት መገዲ ኣዚዩ ዓሚቕ ትርጉም ኪህቦ ይኸእል። ናይዚ ዓለም'ዚ ኣገልግሎት ምስቲ ድሕሪ ሞት ዘሎ ገሰጋሲ መንፈሳዊ ህይወት ኣዘሚድና ክንርእዮ ከሎና ብሰፊሑ ኪርደእና ይኸእል። ስለዚ እቶም ተሳተፍቲ ናይቲ ዚገብሩዎ ዘለዉ ንጥፊት ትርጉምን ኣገዳስነትን ብንቕሓት ኪርእዩዎ ይግባእ። ከምዚ ምስ ዚገብሩ ጥራይ እዩ ንነብሶም ከም ሓላፍነታውያን "ወነንቲ" ትምህርቶም ገይሮም ኪርእዩዎ ኪኸእሉ።

ነፍስወከፍ ክፍሊ ብሓደ ክሳብ ሰለስተ ጥቕስታት ጽሑፋት ባሕሪ ይኸፈት፡ ብመለማመዲ ድማ ይቕጽል። እቲ ኣብዚ ክፍል'ዚ ዚዝውተር ቋንቋ ካብቶም ዝሓለፉ ክልተ ክፍልታት ጽንክር ዝበለ እዩ፡ ይኹንምበር፡ እቶም ተሳተፍቲ ኣብቶም ብርቱዓት ቃላት ግዜኣም ከሕልፉ ዮብሎምን። ኣብ ነፍስወከፍ ክፍሊ እቲ ቀንዲ ሓሳባት ርድኢት ከም እተዋህቦ ምርግጽ ናይቲ መምህር ሓላፍነት እዩ። እዚ ከእዩ ናይቲ ልምምድ ዕላማ።

ብመጠን ናይቲ ትምህርቲ ባህርይ፡ ጭቡጥ ኣብነት ዘለዎም መላመዲታት ውሑዳት እዮም። መብዛሕትኦም ሕቶታት፡ ንቕሓት ንኺፈጥሩ እዮም ተዋሂቦም ዘለዉ። ኣብቲ ሕቶ ጠሊቕካ ብምሕሳብ ባዕሉ፡ ነቲ ናይቲ ትምህርቲ ዕላማ ኣብ ሸቶኡ ዮብጽሑ እዩ።

እቶም ሓይሎ ቀዳሞት ክፋላት ኣብ ዝምድና ነፍስን ስጋን የተኩሩ፡ ነፍስን ስጋን ድማ ነቲ ኣብዚ ዓለም ዚነበር ሰብ ይውክል። ኣብዚ ክፋል'ዚ፡ ነፍሲ ቁሳዊ ኣካል ከም ዘይኮነት ይገልጽ። እቲ ምስ ስጋ ዘሎዎ ዝምድና ልክዕ ከምቲ ብርሃን ምስ መስትያት ዘለዎ ዝምድና እዩ። እቲ ናይቲ መስትያት ደሮና ይኹን ወይ ናይቲ መስትያት ምስባር፡ ነቲ ናይታ ነፍሲ ብርሃን ኣይጸልዎን እዩ። ሞት፡ ናይ ኩነታት ለውጢ እዩ። ማለት እቲ ኣብ መንጎ ነፍስን ስጋን ዘሎ ዝምድና ምስ ተሰብረ ዚፍጠር ኩነታት እዩ። ብድሕሪኡ፡ እታ ነፍሲ ንዘልኣለም ናብቲ ፈጣሪ እትግስግስ።

ብድሕር'ዚ እቲ ትምህርቲ ናብ ናይ ትርጉም ህይወት ይሓልፍ - ንኣምላኽ ምፍላጥን ናብኡ ምብጻሕን። ኣብዚ፡ እቲ ዘተ ኣብ ክልተ ኣርእስታት ዘተኮረ እዩ። እቲ ቀዳማይ፡ ትርጉም ህይወትና ኣብዚ ዓለም፡ እቲ ካልኣይ ድማ ግስጋስ ነፍሲ ድሕሪ ሞት ዚብል እዩ። ነፍሲ፡ ምልክት ኣምላኽ ብምዃና ኩሉ ስማቱን ባህርያቱን ተንጸባርቕ። ይኹንምበር፡ እቲ ሓይሊ ድጉል እዩ። እቲ ሓይሊ ብሓገዝ ናይቶም ንደቂብብ ኪመርሑ ካብ ዘመን ናብ ዘመን ዚመጽኡ ቅዱሳት ህይወያን ዝኾኑ ግልጺታት ኣምላኽ ጥራይ እዩ ዚምዕብል። ቦቲ ንሳቶም ዚህቡዎ መንፈሳዊ ትምህርቲ፡ እቲ ኣብ ውሽጥና ተሰዊሩ ዘሎ መዛግብቲ ይቕላዕ።

ድሕሪ ሞት ዘሎ ናይ ነፍሲ ጉዕዞ ብዚምልከት ግን፡ ነቶም ተሳተፍቲ ንኸስተንትኑዎም ተባሂሎም ዝቐረቡ ሓሳባት ኣሎዉ። ንሳቶም ድማ፡ እቶም ንኣምላኽ ተኣምንቲ ዝኾኑ ናብቲ ሓቀኛ ሓጎስ ኪበጽሑ ከም ዝኾኑን፡ ነፍስወከፍና መወዳእታኡ ዘይፈልጥ ምዃኑን፡ ስለዚ ድማ ነንሕድሕድና ይቕረ ክንበሃሃልን ሓደ ካብ ካልእ ነፍሱ ኣልዒሉ ኪርእያ ከም ዘይብሉን፡ ከምቲ ኣብዚ ዓለም'ዚኡ፡ ኣብታ እትመጽእ'ውን እታ ነፍሲ ግስጋሴኡ ክትቐጽል ምዃናን፡ እቲ ኣብዚ እነኻዕብቶ መንፈሳዊ ዓቕምታት ኣብኡ ኪሕግዘና ምዃኑን፡ ኣብቲ ክንየዋይ መንግስቲ ነቶም እነፍቅሮም ክነለልዮም ምዃናን፡ ነቲ ምድራዊ ህይወትና ክንዝከሮ ምዃናን፡ ምስቶም ቅዱሳንን ብጸኣንን ነፍሳት ድማ ምሕዝነት ኪህልወና ምዃኑን፡ ዝኣመሰሉ እዮም።

እቲ ትምህርቲ ቦቲ ናይ ባሕሪ-ላህ ጽሑፋት ይድምደም፡ ብኡ ድማ ናይቲ ዚመጽእ ዓለም ረብሓታት ርግጻኛታት ንኸውን፡ ናይዚ ዓለም ለውጥታትን ዕድላትን ጓሂ ንኸምጽኣልና ከይነፍቅደሉ ድማ ምሕጽንታ ይወሃበና። ብድሕር'ዚ እቶም ተሳተፍቲ እቲ እተማህሩዎ ኣብ ህይወቶም ከመይ ከም ዚጸልዎም ከስተንትኑ ይሕተቱ።

ርድኢት ጽሑፋት ባሃኢ

ዕላማ

ነቲ ካብ ናይ ጽሑፋት ባሃኢ መዓልታዊ ምንባብን

ዚህልዎና ልምዲ ምሕያል፡ ነቲ ትርጉምም ድማ ምስትንታን

ክፍሌ 1

ናይዚ ክፍል'ዚ ዕላማ ነቲ ካብ ናይ ጽሑፋት ባሕሪ መዓልታዊ ምንባብን ዚህልዎና ልምዲ ምሕያል፡ ነቲ ትርጉምም ድማ ምስትንታን እዩ። ኣብዚ ልምምድ'ዚ ካብቲ ቅዱሳት ጽሑፋት ሓንቲ ዓረፍተነገር ምስ ኣንባብኩም ሕቶ ይወሃበኩም እሞ፡ እቲ መሰሊ ድማ እታ እተነበበት ዓረፍተ ነገር ትኸውን። እዚ ኣገባብ'ዚ ቀሊል ኮይኑ ነቲ ትርጉም ጽሑፋት ንምስትንታን ይሕግዘኩም ከምኡውን ኣብ ሓንጎልኩም ንኸትምዘግቡዎ ይጠቕሙኩም።

“ናይ ዓለም ምምሕያሽ ብንጹህን ሰናይን ተግባራትን፡ ብቕቡልን ውርዘይን ጠባይ እዩ ኪከናወን ዚኸእል።”¹

1. ናይ ዓለም ምምሕያሽ ብምንታይ ይፍጸም? _____

“ዎ ህዝቢ ባሕርይ፡ ብመገዲ ናይቶም ቃላቶም ካብ ተግባራቶም ዚፍለ ከይትመላለሱ ተጠንቀቑ።”²

2. ብናይ መን መገዲ ኢና ክንመላለስ ዘይብልና? _____

“ዎ ወዲ ህያው! ቅድሚ ጸብጸብ ንምሃብ እትጽዎ፡ ነፍስወከፍ መዓልቲ ምስ ነብስኻ ተጸባጸብ ...”³

3. ጸብጸብ ክንህብ ቅድሚ ምጽዎፍ እንታይ ክንገብር ይግበኣና? _____

“ባል፡ ዎ ኣእዋት! ቃላትኩም ዘይኮነስ ግብርታትኩም ስልጣንኩም ይኹን።”⁴

4. እቲ ሓቀኛ ስልጣንና እንታይ ኪኸውን ይግባእ? _____

“ቅዱሳት ቃላትን፡ ከምኡውን ንጹሃትን ሰናይትን ተግባራት፡ ናብቲ ገነት ሰማያዊ ክብሪ ይድይቡ።”⁵

5. ቅዱሳት ቃላትን፡ ንጹሃትን ሰናይትን ተግባራት እንታይ ይገብሩ? _____

ክፍሌ 2

ኣብ ታሕቲ፡ ኣብተን እተመሃርካየን ጥቕስታት እተመርኩሱ መላመዲታት ኣለዉ። ብዝያዳ ንኸትሓስበሎም ኢሎም እዮም ኣብኡ ሰፊሮም ዘለዉ። ገለ ካብተን ሕቶታት ቀለልቲ እየን፡ ብዛዕባኡን ክትዝቲ ብዙሕ ግዜ ምጥፋእ ጥቕሚ የብሎን። ይኹንምበር፡ እቲ መላመዲታት ቡዳሂ ምስ ዚኸውን፡ ነቲ መጽናዕቲ ደው ኣቢልካ ብሓገዝ መምህርካ ኣስፊሕካ ክትምርምሮ ይግባእ።

1. “እተናእደ” ኪብሃል ከሎ ምስጋና ዚግባኡ ማለት እዩ። ካብዘን ዚስዕባ ኣየኖት እየን እተናእዳ?
_____ ንፉዕ ሰራሕተኛ ምዃን
_____ ንኸልኦት ምኽባር

- _____ ህርኩት ምዃኝ?
- _____ ሓሳዊ ምዃኝ?
- _____ ህኩይ ምዃኝ?
- _____ ንኻልአት ምግልጋል

2. "ቅድሚያ ጸብጸብ ንምሃብ እትጽዋዕ" እትብል ሓረግ እንታይ ማለት እያ? _____

3. ካብዘም ዚሰዕቡ ዓረፍተነገራት ኣየኖት እዮም ቅኑዓት?

_____ ኣብዛ ዓለም ውሑዳት ሰናይት ሰባት ስለ ዘለዉ፡ ተግባራቶም ምንም ጽልዋ የብሉን።

_____ ሓደ ነገር ቅኑዕ ዚኸውን ካልአት ሰባት ምስ ዚሰማምዑሉ እዩ።

_____ ሓደ ነገር ቅኑዕ ዚኸውን ምስቲ ትምህርቲ ኣምላኽ ምስ ዚሰማማዕ እዩ።

4. ኣየኖት እዮም ንጹሃትን ሰናይትን ተግባራት?

_____ ንህጻናት ምክንኻንን ምምሃርን

_____ ምስራቕ

_____ ንመንፈሳዊ ምዕባለ ካልአት ምጽላይ

_____ ካብ ጸገም ንኸተምልጥ ንእሽቶ ምሕሳው

_____ ንጥቕሚ ኢልካ ንኻልአት ምሕጋዝ

5. ኣበየናይ ኩነታት እዮም ናይቲ ኣማኒ ቃላት ካብቲ ተግባራቱ ዚፍለዩ?

_____ ሓደ ሰብ ሕብረት እናበለ ይዛረብ ግን ፍልልይ ዘምጽእ ነገራት ኪሰርሕ ትርእዮ

_____ ገለ ሰብ ብዛዕባ ጾታዊ ንጽህና ይዛረብ ግን ካብ ሓዳር ወጻኢ ግብረ ስጋ ይፍጽም

_____ ገለ ሰብ ነቲ ኣልኮል ዚኸልከል ሃይማኖት እናተኸተለ ከብቕዕ ግን ባዕሉ መስተ ይሰቲ

_____ ገለ ሰብ ማዕርነት ጾታ ኪሰብኽ ይረክ ግን ኣብቲ ትካሉ ንሰብኡት ካብ ኣንስቲ ንላዕሊ ይኸፍሎም

6. ሓደ ባሃኢ ንኻልእ ሰብ ኪናዘዝ ፍቕድ ዲዩ? _____

7. ኣብ ክንዲ ምንዛዝ እንታይ ኪገብር ይግባኦ? _____

8. "ሰማይ ገነታዊ ክብሪ" ዚብል ሓረግ እንታይ ማለት እዩ? _____

9. ሕማቆች ተግባራት ኣብ ዓለም እንታይ ኣለዎ? _____

10. ሕማቆች ተግባር ኣብቶም ዚፍጽሙዎ እንታይ ሳዕቤን ኣለዎ? _____

ክፍሊ 3

ነዘም ካብ ቅዱሳት ጽሑፋት እተወሰዱ ጥቕስታት ኣንብብን ኣስተንትንን። ብድሕር'ዚ ኣብ ኣእምሮኻ መዝግብግም።

“ሓቕነት መሰረት ናይ ኩሉ ሰብኣዊ ደግነታት እዩ።”⁶

1. መሰረት ኩሉ ሰብኣዊ ደግነት እንታይ እዩ? _____

“ብዘይ ሓቕነት፡ ምዕባለን ዓወትን ንዝኾነት ነፍሲ ኣብ ኩለን ዓለማት ኣምላኽ ኪህሉ ኣይከእልን።”⁷

2. ብዘይ ሓቕነት ዘይከእል ነገራት እንታይ እዩ? _____

“ዎ ህዝቢ፡ ንልሳናትኩም ብሓቕነት ኣጸብቑዎ፡ ንነፍሳትኩም ድማ ብስልማት ቅንዕና ኣገጹዎ።”⁸

3. ንልሳናትና ብምንታይ ከነገጸን ይግባእ? _____

4. ንነፍሳትና ብምንታይ ከንስልመን ይግባእ? _____

“ዓይንኻ ንጹህ ትኹን፡ ኢድካ እምንቲ፡ ልሳንካ ሓቓኛ፡ ልብኻ ድማ ብርህቲ ትኹን።”⁹

5. አዲንነትና ከመይ ኪኸና ይግባክን? _____ አእዳውና ኸኸ? _____ ልሳንና ?
 _____ ልብና? _____

“እቶም ኣብቲ ድንኳን ኣምላኽ ዚነብሩ፡ ኣብ መናብር ዘልኣለማዊ ክብሪ ድማ ዚቐመጡ፡ ሽሕኳ ብጥሜት ይምቱ እንተ ሃለዉ፡ ኣእዳዎም ዘርጊሑም ንንብረት ጎረቤቶም፡ ሽሕ ግዜ እኩይን ዘይረብሕን እንተ ኾነውን፡ ብዘይ ሕገ ንምውሳድ ኪኣብዩ እዮም።”¹⁰

6. ወላኳ ብጥሜት ክንመውት ንድለ፡ እንታይ ንምግባር ክንኣቢ ይግብኣና? _____

ክፍሊ 4

ከምቲ ኣብ ክፍሊ 2 እተዳዘብኩምዎ፡ ገለ ካብቶም መላመዲታት ውዳእ መልሲ ይደልዩ እዮም። ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት፡ ብዛዕባቲ መልሲ ዘጠራጥር ነገር እንተሎ፡ እቲ መምህርኩም ናብቲ ንኹላትኩም ቅቡል ዝኾነ መልሲ ኪመርሓኩም ይኸእል እዩ። ኣብ ካልእ መላመዲታት፡ እቲ ክትዕ ንርእሱ ጠቓሚ እዩ፡ ሓደ ፍሉይ መልሲ ድማ ክትጽበዩ ዮብልኩምን። ኣብዚ ዚስዕብ፡ መላመዲ 3 ከምቲ ቀዳማይ ዓይነት ኪኸውን ከሎ፡ መላመዲ 6 ግን ከምቲ ካልኣይ ዓይነት እዩ።

1. ሓቅነት መሰረት ሰብኣዊ ደግነታት እዩ። ሓሙሽተ ደግነታት ጥቕስ። _____

2. ነዞም ደግነታት’ዚኣቶም ብዘይ ሓቅነት ከነኻዕብቶም ንኸእልድ? _____

3. ካብዞም ዚስዕቡ፡ ኣየኖት እዮም ቅኑዓት?
- _____ ሓደ ሰብ ወላ እንተ ሓሰወ እውን ፍትሓዊ ኪኸውን ይኸእል እዩ
 - _____ እቲ ዚሰርቕ፡ እምንቲ ኢድ ኣላቶ
 - _____ እምንቲ ኢድ ዘይናታ ኣይትትንክፍን
 - _____ ናይ ቅለት ስእልታት ምርኣይ ምስቲ ናይ ባሃኡላህ ንንጽህቲ ዓይኒ ዚምልከት ምኽሪ ኣይቃድን
 - _____ ሓቅነት፡ ዘይምሕሳው ማለት እዩ
 - _____ ቅንዕና ናይ ነፍሲ ስልማት እዩ
 - _____ ሓቀኛ ዘይኮነ ሰብ ብመንፈስ ኪምዕብል ይኸእል
 - _____ ስሕት ኢልካ ሓሶት ምዘራብ ደሓን እዩ
 - _____ ሓደ ሰብ ጠምዩ ምስ ዚሰርቕ፡ ኣብ ቅድሚኡ ኣምላኽ ቅብሉ እዩ
 - _____ ናይ ሓደ ሰብ ኣቕሓ ደሕር ክመልሶ እዩ ኢልካ ብዘይ ፍቓዱ ምውሳድ ስርቂ ኣይኮነን

_____ ብቸንዕና ምስ እንመላለስን ፍትሒ ዘሎናን ሓቀኛን ምስ እንኸውን ልብና ይበርህ

_____ ቅሩብ ከየጭበርበርካ ንግድኻ ኪቐድወልካ ኣይክእልን

4. ንኩባኸኻ ክትሕስወላ ይከኣልዶ? _____

5. ሓሶት ምስ እንዛረብ እንታይ ይጎድለና? _____

6. ኩላትና ሓቀኛታትን ቅኑዓትን እንተ ንኸውን፡ ዓለም እንታይ ምመሰለት? _____

ክፍሊ 5

ነዘን ዚስዕባ ጥቕስታት ኣጽንዓየን ብርእስኻ ድማ ድገመን። ካብቲ ቅዱስ ጽሑፋት ገለ ጥቕስታት ብልብኻ ምጽናዕ ረብሓ ኣለዎ፡ ስለዚ ነዚ ንምግባር ጸዓር። ገለ ሰባት ግን ብቐሊሉ ኣብ ሓንጎሎም ኪሕዙ ዘይክእሉ ኣለዉ። ይኹንምበር ብጻዕርን ተወፋይነትን ነተን ጥቕስታት ዳርጋ ምስቲ ኣብ መበቐል ጽሑፍ ዘሎ ቃላት ዚመሳሰላ ጌርካ ክትገልጸን ትኽእል ኢኻ።

“ሕያወይቲ ልሳን፡ ናይ ልብታት ሰባት ማግነት እያ። ንሳ ናይ መንፈስ ምግብ እያ፡ ንቐላት ድማ ትርጉም ተልብሰን፡ ንሳ ናይቲ ናይ ጥበብን ምስትውዓልን ብርሃን፡ ፈልፋሊት ምንጪ እያ።”¹¹

1. ሕያወይቲ ልሳን ብኸመይ ትግለጽ? _____

2. ሕያወይቲ ልሳን ኣብ ቃላት እንታይ ጽልዎ ኣለዎ? _____

“ዎ ናይ ጎይታ ፍቕራት! ኣብዚ ቅዱስ ናይ ግልጸት ዘመንኪ፡ ግርጭትን ባእስን ብምንም መገዲ ፍቕዳት ኣይኮኑን። ኩሉ ዓማጺ ንኩባኸ ካብቲ ጸጋ ኣምላኽ ይኸልኣ ኣሎ።”¹²

3. ብመሰረትኻ ዘገኘኻ ጥቕስኻ፡ ኣብዚ ዘመን-ግልጸትኻ እንታይ እዩ ፍቕድ ዘይኮነ? _____

4. እቲ ተባእሲ ንገዛእ ርእሱ እንታይ እዩ ዚገብራ? _____

“ኣብዚ መዓልትኪ፡ ኣብቶም ፍቕራት ኣምላኽ፡ ካብ ፍልልይን ህውከትን፡ ባእስን ጽልእን ዘይተገዳስነትን ንላዕሊ ነቲ ሃይማኖት ኣምላኽ ኪጎድኡ ዚኽእል ሓደኳ የልቦን።”¹³

5. እንታይ ኩነታት እዩ ነቲ ሃይማኖት ኣምላኽ ዝዓበየ ጉድኣት ዘስዕበሉ? _____

“ብቻላት ጥራይ ዕርክነት ብምርኣይካ ዕጉብ ኣይትኹን፡ ንኹሉ ኣብ መገዲ እትረኽቦ ሰብ ልብኻ ብፍቕራዊ ሕያውነት ይቃጻል።”¹⁴

6. እንታይ ዓይነት ዕርክነት እዩ ኬዕግበና ዘይብሉ? _____

7. እንታይ እዩ ኣብ ልብና ብድምቀት ኪነድድ ዚግባእ? _____

“ናይ ኩናት ሓሳብ ምስ ዚመጽእ፡ ብዝበርትዎ ናይ ሰላም ሓሳብ ጌርካ ተቐውሞ። እቲ ናይ ጽልእ ሓሳብ በቲ ኣዚዩ ዝበርትዎ ናይ ፍቕሪ ሓሳብ ኪፈርስ ይግባእ።”¹⁵

8. ብምንታይ ሓሳባት እዩ ናይ ኩናት ሓሳባት ኪበዳህ ዘለዎ? _____

9. ብምንታይ ሓሳባት እዩ ናይ ጽልእ ሓሳባት ኪፈርስ ዘለዎ? _____

ክፍሊ 6

ነቶም ኣብ ላዕሊ ዘለዉ ጥቕስታት ኣብ ግምት ብምእታው፡ ነዞም ዚስዕቡ መላመዲታት ስርሓዮም፡፡

1. “ሎድስቶን” ንማግነት ዚትክእ ቃል እዩ። ብኸመይ መገዲ እዩ ሕያወይቲ ልሳን ከም ሎድስቶን ኮይና እትሰርሕ? _____

2. እዞም ዚስዕቡ ሓረጎች ኣየኖት እዮም ካብ ሕያወይቲ ልሳን ዚወጹ?
- _____ “ኣይትሃውኸኒ!”
 - _____ “ኣይርድእካን ዲዩ?”
 - _____ “ቅሩብ’ባ ተጸበ በጃኻ?”
 - _____ “ተካላት ቆልዑ!”
 - _____ “የቐንየለይ፡ ይባርኸካ።”
 - _____ “ግደፈኒ በጃኻ፡ ንኣኻ ዚኸውን ግዜ ይብለይን።”

3. አበየናይ ኩነታት እየም ግርጭትን ቅርሕንትን ኪፍጠሩ ዚኸእሉ?
- _____ አብ ግዜ ምይይጥ ክልተ ሰባት ብዛዕባ ሓደ ኣርእስቲ እተፈላለየ ርእይቶታት ኣለዎ
 - _____ ክልተ ሰባት ኣብ ግዜ ምይይጥ ምስምማዕ ብምስኣን ይከራኸሩ
 - _____ ክልተ ሰባት ስለ እተጃረዩ ኣብቲ ናይ ባሕሪ ናይ ኣምልኾ ግዜ ኣይመጹን
 - _____ ኣባላት ናይ ሓደ ፕሮጀክት እቲ ሓደ ነቲ ሓደ ግደኡ ኣይፈጸሙን ብምባል የዕዘምዘሙ

4. ካብዘም ዚሰዕቡ ኩነታት ኣየኖት እየም ምልክት ቁምታ ዘርእዩ?
- _____ ክልተ ኣዕሩኽ ኣብ መገዲ ሰላም ከይተበሃሃሉ ይተሓላለፉ
 - _____ ሓንቲ ሰብ ኣብቲ ናይ ኣምልኾ ግዜ ክትኣቱ ከላ ኩሉ ሰብ ምወቕ ሰላምታ ይህባ
 - _____ ሽሕጻ ክልተኣቶም ዚከባበሩ እንተ ኾኑ ግን ኣብ ሓደ ፕሮጀክት ብሓደ ኪሰርሑ ኣይደልዩን

5. እዘም ዚሰዕቡ ዓርፍተ ነገራት ቅኑዓት ምጃኖም ወስን:-
- _____ ሓደ ብዝዕባ ካልኣት ዚመስሎ ኪዛረብ ይግባእ፡ ወላኳ ዘቐይሞም እንተ ኾነ
 - _____ ባእሲ ንኸይለዓል ሓዕት ምዝራብ ደሓን እዩ
 - _____ ግጭት ብፍቕርን ሕያውነትን ኪሰዓር ይከኣል እዩ
 - _____ ቃላት ብፍቕሪ ምስ ዚግለጹ ኣዚዮም ውጽኢታውያን እየም
 - _____ ምስቲ ባእሲ ዝጅምር ምብኣስ ቅኑዕ እዩ
 - _____ ሓደ ሰብ ኣብ ግዜ ሕማምን ጓህን ምስ ሰብ ጸርጸር እንተ በለ ደሓን እዩ
 - _____ ንዝጋገዩ ሰባት ምስሓቕ ጽቡቕ ኣይኮነን
 - _____ ክልተ ሰባት ምስ ዚኣረዩ ክልኢኣቶም ናብቲ ንቡር ንኺምለሱ ጻዕሪ ከካዩዱ ይግባእ
 - _____ ክልተ ሰባት ምስ ዚኣረዩ፡ ነፍስወከፎም እቲ ሓደ ነቲ ሓደ ኪዕረቕ ኪደለ ኪጸበዩ ይግባእ

ክፍሊ 7

ነዘም ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ጥቕስታት ኣንብባም ኣብ ርእስኻ ድማ ሓዘም::

“... ሕጻንት ንብርሃን ልቢ የቕህሙ፡ ነቲ ናይታ ነፍሲ ህይወት ድማ የጥፍኡ።”¹⁶

“ከላዕ ንሰኻ ባዕልኻ ሓጥያተኛ ዝኾንካ፡ ነቲ ናይ ካልኣት ሓጥያት ኣይተውሳኦ።”¹⁷

“ምእንቲ ኣባኻ ኪዝረብ ከይትሰምዖ፡ ሕማቕ ኣይትዛረብ፤ ምእንቲ እቶም ናትካ ጌጋታት ዓበይቲ ኮይኖም ከይረኣዩ ድማ ነቶም ናይ ካልኣት ጌጋታት ኣይተዕብዮም ...”¹⁸

“ዎ ወዲ ህያው! ከመይ ጌርካ ነቶም ናትካ ጌጋታት ረሲዕካ፡ ኣብቶም ናይ ካልኣት ጌጋታት ትሑዝ ትኸውን? እቲ ኸምዚ ዚገብር ብኣይ እተረግመ እዩ።”¹⁹

1. ሕሜት አብቲ ዚሓሚ እንታይ ሳዕቤን ኣለዎ? _____

2. ቅድሚ ብናይ ካልኣት ሰባት ሓጢኣት እንዛረብ እንታይ ክንፈልጥ ይግባእ? _____

3. ነቲ ናይ ካልኣት ጌጋታት ምስ እነዕብዮ እንታይ ኪጓነፈና ይኸእል? _____

4. ብዛዕባ ናይ ካልኣት ሰባት ጉድለታት ምስ እንሓስብ እንታይ ክንዝክር ይግባእና? _____

ክፍለ 8

ነተን ኣብ ሳዕሊ ዘለዎ ጥቕስታት ኣብ ግምት ብምእታው፡ ነዘን ዚስዕባ መላመዲታት ስርሓዮን፡-

1. ነፍሲ ናይቲ ኣብ ጌጋታት ካልኣት ዘተኩር ሰብ ኣብ ግስጋሳ እንታይ ይጓነፋ? _____

2. ሕሜት ኣብ ሓደ ማሕበረሰብ እንታይ ሳዕቤን ኣለዎ? _____

3. ሓደ ሰብ ናይ ካልኣት ጌጋታት ኪዛረብ ምስ ዚጀምር እንታይ ትገብር? _____

4. እዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ምዃንን ወስን፡-
 - _____ ብዛዕባ ናይ ሓደ ሰብ ኩውን ጌጋ ምስ እንዛረብ፡ ንሓሚ ኣይኮንናን ዘሎና።
 - _____ ብዛዕባ ናይ ሓደ ሰብ ጽቡቕን ሕማቕን ባህርያት ብሓደ ግዜ ክንዛረብ ከሎና ንሓሚ ኣይኮንናን ዘሎና።
 - _____ ሕሜት ኣብ ሕብረተሰብና ከም ልምዲ ኮይኑ ኣሎ፡ ንሕና ግን ንምግታኡ ተሪር ልምዲ ከነኸዕብት ኣሎና።
 - _____ እቲ ሰማዒ ነቲ ነገር ከም ምስጢር ኪሕዞ ምስ ዚመባጸዕ፡ ምሕማይ ዚጎድእ ኣይኮንን።
 - _____ ሕሜት ሓደ ካብቶም ዓበይቲ ናይ ሓድነት ጸላኢ እዩ።
 - _____ ኩሉ ግዜ ብዛዕባ ካልኣት ንዛረብ እንተ ኾንና፡ ንምሕማይ ዘሎና ዕድል ዓቢ እዩ።

_____ አብ ዘባዊ መንፈሳዊ ጉባኤ፡ ሰማት ንምርቋሕ ናይ እተፈላለዩ ሰባት ብቐዓት ኪዝረብ ከሎ፡ ከም ሕሜት እዩ ዚቐጽር።

_____ ንኸንሓሚ ከንደሊ ከሎና ብዛዕባ ጉድለታትና ከንዝክር ይግባእ።

_____ ሓደ ሰብ ነቲ እምነት ዚጎድእ ነገራት ይገብር ከም ዘሎ ምስ እንፈልጥ፡ ምስ ኣባላት ናይቲ ማሕበረሰብ ኩንና ክንዛረበሉ ይግብእና።

_____ ሓደ ሰብ ነቲ እምነት ዚጎድእ ነገራት ይገብር ከም ዘሎ ምስ እንፈልጥ፡ ነቲ ዘባዊ መንፈሳዊ ጉባኤ ጥራይ ኢና ከነፍልጥ ዘሎና።

_____ ሰብ ሓዳር ብዛዕባ ናይ ካልእ ሰብ ጉድለታት ኪዛረቡ ጌጋ ኣይኮነን፡ ምኽንያቱ ድማ አብ መንጎእም ምስጢር ኪሕዙ ስለ ዘይግባእ።

ክፍሊ 9

ከምቲ አቐዲሙ እተጠቐሰ፡ ናይዚ ክፍል'ዚ ዕላማ ነቶም ተሳተፍቲ ካብቲ ቅዱስ ጽሑፋት መዓልታዊ ብምንባብ ትርጉሙ ከስተንትኑ ዘኸእል ዓቕምን ባህልን ንምምዕባል እዩ። ንጥቕስታት ኣምላኽ ንግሆን ምሸትን ምንባብ ንመንፈሳዊ ምዕባልና ከም ዚሕግዝ ባሕሩ ይምህረና። እዚ ዚስዕብ ጥቕሲዚ፡ ነቲ ግዴታና ምስ ፈጸምና ዚወሃበና ሸሻይ የዘክረና፡ ስለዚ አብ ኣእምሮና ንሓዞ።

“ምእንቲ ጥበቡ ክትፈልጡን ነቶም አብ መዓምቕ ተሰዊሮም ዘለዉ ናይ ጥበብ ሉላት ድማ ክትረኽቡሉ፡ አብቲ ውቕያኖስ ቃላተይ ጥለቑ”²⁰

ነዚ ክፍል'ዚ ምስ ወዳእኩም፡ ካብ ጽሑፋት ባሕሩ ይምህረና ሓደ መጽሓፍ ብምውናን ካብኡ መዓልታዊ ከተንብቡ ትደልዩ ትኾኑ። 'ሕቡአተ ቃላት' ዚብል መጽሓፍ ከም ቀዳማይ ምርጫ ግሩም እዩ።

መመሰኛነት

1. Bahá'u'lláh, cited in Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006,2018 printing), pp. 36-37.
2. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983,2017 printing), par. 8, p. 345.
3. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003,2012 printing), Arabic no. 31, p. 11.
4. Ibid, Persian no. 5, p. 24.
5. Ibid., Persian no. 69, p. 46.
6. 'Abdu'l-Bahá, cited by Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, par. 40, p. 39.
7. Ibid.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 136,par.6 p. 336.
9. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing),no.9.5, p. 138.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 137, par.3, p. 338.
11. Ibid.,132. Par 5, p. 327.
12. *Will and Testament of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust,1994,2013 printing), p.26.
13. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 5, par.5, p. 8.
14. From a talk given on 16 and 17 October 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 1.7, p. 6.15. Ibid., p. 22.
15. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 21 October 1911, ibid., no. 6.7, p. 22.
16. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 125. par.3, p. 300.
17. *The Hidden Words*, Arabic no. 27, p. 10.
18. Ibid., Persian no. 44, p. 37.
19. Ibid., Arabic no. 26, p. 10.
20. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 70, par. 2 p. 154.

ጸሎት

ዕለማ

አገዳስነት ጸሎት ምስትንታንን ብስፋዕ መገዲ
ንምንባብ ዘድሊ ባህሊ ምድልዳልን

ክፍለ 1

ኮርሳት ሩሂ ኢንስቲትዩት ነቶም ተሳተፍቲ በቲ መገዲ አገልግሎት ኪኸዱ ኪሕግዝ እዩ መደቡ። ነዚ መገደ'ዚ ክንክዶ ዘገድዱና ክልተ ዕላማታት ኣለዉ—በመንፈስን ብኣእምሮን ክንግብን ነቲ ማሕበረሰብ ክንልውጥን። እዞን ክልተ ዕላማታት ሓንቲ ካብታ ሓንቲ ኣይፈላለያን እየን። ባሃኡላህ ኣብ ሓደ ጽሑፍ ከምዚ ብምባል ይምዕደና፡-

“ኣብቲ ዋሂንኩም ኣትይትተሓዙ፣ እቲ ሓሳባትኩምሲ ኣብቲ ንዕድላት ደቂሰብ ዘሓድስን ንልብታትን ነፍሳትን ሰባት ዘንጽህን የተኩር።”¹

ኣብ ካልእ ጽሑፍ ድማ ከምዚ እናበለ የብርህ፡-

“... መወትቲ ሰባት ካብ ፍጹም ባዶነት ናብቲ መንግስቲ ህያውነት ዝኣተዉሉ ምክንያት፡ ንምምሕያሽ ዓለም ንኺሰርሑን ብሓባርን ብስኒትን ድማ ንኺነብሩን እዩ።”²

ንውሽጣዊ ኩነታትና ብዚምልከት ድማ ከምዚ ይብል፡-

“ንጹህ ልቢ ከም መስትያት እያ፣ ምእንቲ እታ ሓቀኛ ጸሓይ ኣብኡ ከተብርህን፣ እቲ ዘልኣለማዊ ንግሆ ድማ ኣብኡ ኪወግሑ፣ በቲ መወልወሊ ፍቕርን ብዘይካ ካብ ኣምላኽ ካብ ኩሉ ምግላልን ኣጽርዩዎ።”³

ዓብዱልባሃ ድማ ከምዚ ይብላና፡-

“ናይቶም መለኮታዊ ውህበታት ተቐብሊቲ ምእንቲ ክትኩስ፣ ልብታትኩም ንጽሃት፣ ዕላማታትኩም ድማ ቅኑዓት ኪኹኑ ይግባእ።”⁴

1. ናይ ሓሳባትናን ዋሂንናን ትኸረት እንታይ ኪኸውን ይግባእ? _____

2. ንምንታይ ዕላማ ኢና ካብቲ ፍጹም ባዶነት ናብቲ መንግስቲ ህያውነት ዝኣቶና? _____

3. ነቲ መስትያት ልብና ብምንታይ ክንውልውላ ይግባእና? _____

4. ገለ ካብቶም መለኮታዊ ውህበታት ዚስሕቡ እንታይ ኢዮም? _____

5. ካብዞም ዚስዕቡ ሓቅነት ኣሎዶ?

_____ መጀመርታ ንርእስኻ ተኸናኸን፣ ብድሕሪኡ ንኻልኣት ትከናኸን።

_____ ኩሉ ግዜ ንኻልኣት ምስ እትረድእ፣ ነቲ ናትካ ዕላማታት ክትርስዎ ትኸእል ኢኻ።

_____ ንስኻ ናይ ነብስኻ ዝቐረበ ብጻይ ኢኻ።

_____ እቲ ኣዚዩ ኣገዳሲ ነገር እቲ ንኣኻ ደስ ዘብል ነገራት ምርካብ እዩ።

- _____ ንሕልምታትካ ተኸተሎም፡ ናብ ደስታ ድማ ከብጽሑኻ እዮም፡፡
- _____ ንሱብ ትጎድእ ክሳዕ ዘይሃሎኻ፡ ዝገበርካ እንተ ገበርካ ምንም ኣይኮነን፡፡
- _____ ገለ ጽቡቕ ትገብር ክሳዕ ሃሎኻ፡ እቲ ተግባራትካ ስሱዕ እንተ ኾነ'ውን ምንም ኣይኮነን፡፡

ክፍሊ 2

እቲ ነተን ክልተ ዕላማታትና ማእከል ዚኾነን፡ እቲ ከቡራት ኳንና ምፍጣርና ዚገልጽ እምነት እዩ፡፡ ባሃኡላህ ከምዚ ይብል፡-

“ዎ ወዲ መንፈስ! ሃብታም ገይረ ፈጠረካ፡ ስለምንታይ ደአ ንዝሓ-ርእስኻ ናብ ድኽነት እተውርዳ? ከቡር ገይረካ፡ ስለምንታይ ደአ ንዝሓ-ርእስኻ ተዋርዳ? ካብቲ ምንጫ ፍልጠት፡ ህያውነት ሂበካ፡ ስለምንታይ ደአ ብዘይካ ካባይ ካብ ካልእ ኣብርሆት እትደሊ? ካብቲ ጭቃ ፍቕሪ ደኩነካ፡ ስለምንታይ ደአ ምስ ካልእ ትሑዝ ትኸውን? ምእንቲ ኣብ ውሽጥኻ ደው ኢሉ፡ ብብርታዎን ሓይልን ብገዛ ርእሰይ ዝሓድርን ኮይነ ክትረኽበንሉ፡ ርእየትካ ናብ ዝሓ-ርእስኻ ምለሱ፡”⁵

ነዘን ኣብ ታሕቲ ዘለዎ ክፋታት ቦታ ብምምላእ ብዛዕባ'ዚ ጽሑፍ ንምስትንታን ኪሓገዝካ እዩ፡፡

“ዎ ወዲ መንፈስ! _____ ገይረ ፈጠረካ፡ ስለምንታይ ደአ ንዝሓ-ርእስኻ _____? ከቡር ገይረካ፡ ስለምንታይ ደአ ንዝሓ _____ ርእስኻ ተዋርዳ? ካብቲ _____ ስለምንታይ ደአ _____ እትደሊ? ካብቲ ጭቃ _____ ደኩነካ፡ ስለምንታይ ደአ _____ ትኸውን? ምእንቲ _____ ኢሉ፡ _____ ኮይነ ክትረኽበንሉ፡ ርእየትካ ናብ ዝሓ-ርእስኻ ምለሱ፡”

ነቲ ናይ ነፍሳትና ልዕልና እሙናት ንምጥንታ፡ ናብቲ ምንጫ ህያውነትና ክንምለስ፡ ካብኡ ድማ ኣብርሆት ክንደሊ ይግበእና፡፡ እቲ ናብዚ ንምብጻሕ ዚመርሕ ዝገባዩ መገዲ ድማ፡ ጸሎት እዩ፡፡ ሾጊ ኤፈንዲ፡ ዓቃቤ ሃይማኖት፡ እቲ ቀንዲ ዓላማኡ “ናይቲ ውልቀሱብን ናይቲ ማእከሉብን ምዕባሌ እዩ፡ እዚ ድማ ብምኽዕባት መንፈሳውያን ድግነትን ሓይልታትን ይኸውን፡፡ እታ ናይ ሱብ ነፍሲ እያ ኣቕዲማ ክትዕንገል ዘሎዎ፡፡ እዚ መንፈሳዊ መግቢ'ዚ ድማ ጸሎት እዩ ክቕርብ ዚኽእል፡፡”⁶

ክፍሊ 3

አምላኽ ኩሉ ዚፈልጥን ብኸሉ ጥበበኛን እዩ፡፡ ንሱ ፈጠሩና፡ ንሱ ኣብ ልብታትና ዘሎን ኣየናይ ከም ዚሕሸናን ይፈልጥ፡፡ ጸሎትና ኣየድልዮ እዩ፡፡ ስለምንታይ ደአ ኢና'ሞ እንጽሊ?

ዓብዱል ባሃ ከምዚ ይብል፡

“ኣብቲ ዝለዓለ ጸሎት፡ ሰባት ንፍቕሪ አምላኽ ደአምበር ንኣኡ ወይ ንገሃነም ፈሪሆም ወይ ንሸባይ ወይ ንገነት ተስፋ ገይሮም ኣይኮኑን ዚጽልዩ ኣደ ሰብ ምስ ካልእ ሰብ ፍቕሪ ምስ ዚሕዞ፡ ነቲ ስም ናይቲ ዘፍቅር ከይጠቐስ ሰቕ ኪብል ኣይከክልን፡፡ ብተመሳሳሊ መገዲ፡ ኣደ ሰብ ንአምላኽ ምስ ዚፍቅር ክሳዕ ክንደይ ኣሸጋሪ እዩ ስሙ ከይጠቐስ ሰቕ ኪብል ... እቲ መንፈሳዊ ሰብ ብዘይካ ካብ ዝኸሪ አምላኽ ካብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ነገር ደስታ ኣይረከብን፡፡”⁷

ንሓደ ሕቶ ኪምልሽ ከሎ ድማ ከምዚ ብምባል ይገልጽ፡

“ሓደ ዓርኪ ንሓደ ምስ ዘፍቅር፡ ከም ዘፍቅር ኪነግር ባህርያዊ ዶ ኣይኮነን? ሽሕኳ እቲ ዓርኪ ነቲ ፍቕሩ ዘፈልጦ እንተ ኾነ፡ ግን ኪነግር ኣይደልንዶ? ኣምላኽ ናይ ኩላን ልብታት ድሌታት ከም ዚፈልጥ ርጉጽ እዩ፤ ግንከ፡ እቲ ናይ ጸሎት ምግባር ድራኽ ካብቲ ሰብ ኣብ ኣምላኽ ዘለዎ ፍቕሪ ዚለዓል ባህርያዊ ልምዲ እዩ።”⁸

1. ነዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ምልኣዮን፡

ሀ. ኣብቲ _____ ጸሎት፡ ሰባት ንፍቕሪ ኣምላኽ ደኣምበር ንኣኡ ወይ _____ ፈሪሆም ወይ _____ ወይ _____ ተስፋ ገይሮም ኣይኮኑን ዚጽልዩ

ለ. ሓደ ሰብ ምስ ካልእ ሰብ _____ ምስ ዚሕዞ፡ ነቲ ስም ናይቲ ዘፍቅር _____ ስቕ ኪብል ኣይክእልን። ብተመሳሳሊ መገዲ፡ ሓደ ሰብ _____ ምስ ዜፍቅር ከላዕ ከንደይ _____ እዩ ስሙ ከይጠቐስ ስቕ ኪብል _____

ሐ. እቲ _____ ሰብ ብዘይካ ካብ ዝኾሪ ኣምላኽ ካብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ነገር _____ ኣይረከብን።

2. ስለምንታይ ኢና እንጽሊ? _____

3. “ዝኾሪ ኣምላኽ” እንታይ ማለት እዩ? _____

4. ሓደ ንካልእ ሰብ ዘፍቕር ሰብ ኣቲ ኣዚዩ ርሱን ድልዩቱ እንታይ እዩ? _____

5. ድራኽ ጸሎት ካብ ምንታይ እዩ ዚምንጩ? _____

ክፍሊ 4

ኣብቲ ብባሕሪ ለላይ እተገልጸ ጸሎት ከምዚ ነንብብ፡

“ንጸሎተይ፡ ከም ሓዊ ኮይኑ ነቶም ካብ ጽባቕኻ ከዊሎምኒ ዘለዉ መጋረጃታት ዘንድድ : ከምኡውን ናብ ውቅያኖስ ህላውኻ ዚመርሓኒ ብርሃን ከትገብር እምሕጸነካ ኣሎኹ።”⁹

ኣብቲ ጸሎት'ቲ ድማ ንኣምላኽ ከምዚ እናበልና ንልምኖ፡

“ም ጎይታይ፡ ንጸሎተይ፡ ብኣኡ ገይረ ክሳዕ ልኡላውነትካ ዘሎ ዝነብረሉ፡ ኣብ ነፍስወከፍ ናይ ዓለማትካ ዓለም ድማ ዝኸርኸ ዝነግረሉ፡ ናይ ማዖት ህይወት ምንጪ ግበር።”¹⁰

1. ብኸመይ መገዲ እዩ ጸሎት ከም ሓዊ ዚኸውን? ንኣየናይ እዩኸ ዘንድዶ ወይ ዝህሙኸ? _____

2. ካብ ኣምላኽ ዚኸውሉና ገለ መጋረጃታት ጥቕስ፡ _____

3. ጸሎት ከም ብርሃን ኪኸውን ይኸእል ዲዩ? ናቢይ እዩኸ ዚመርሓና? _____

4. ጸሎት ከም ምንጪ ማዖት ህይወት ኪኸውን ይኸእል ዲዩ? ንነፍሳትና ኸ እንታይ እዩ ዚህበን? _____

ክፍሊ 5

ነዘን ዚስዕባ ናይ ዓብዱልባሃ ቃላት ኣንብቦንን ኣስተንትኑንን፡

“ኣብ ናይ ህልውና ዓለም፡ ከም ጸሎት ዚምቅር ነገር የልቦን። ሰብ ኣብ ኩነታት ጸሎት ኪነብር ይግባእ። እቲ ኣዚዩ እተባረኸ ኩነት እቲ ናይ ጸሎትን ልመናን ኩነት እዩ። ጸሎት ከም ምስ ኣምላኽ ምዝራብ እዩ። እቲ ዝዓበዩ ሽቶ ወይ እቲ ዝመቀረ ኩነት፡ ምስ ኣምላኽ ምዝራብ እምበር ካልእ ኣይኮነን። እዚ፡ መንፈሳውነት ይፈጥር፡ ቅሩብነትን ሰማዖዊ ስምዒታትን ይፈጥር፡ ናይቲ መንግስቲ ኣምላኽ ሓድሽ ስሕበት ይወልድ፡ ናይቲ ዝለዓለ ምስትውዓል ስምዒታት ድማ የፍሪ።”¹¹

1. ኣብ ናይ ህልውና ዓለም፡ እቲ ኣዚዩ ዝመቀረ ኩነት እንታይ እዩ? _____

2. ጸሎታዊ ኩነት እምታይ ማለት እዩ? _____

3. ገለ ብጸሎት ዚፍጠሩ ባህርያት ጥቕስ፡ _____

4. ነተን ኣብዘን ውሑዳት ክፍልታት እተመሃርካየን ጥቕስታት ተመሊስካ ረኣየን፡ ብድሕሪኡ ንባህርያት ጸሎት ዚምልከቱ ሓሙሽተ ሓረጎች ጸሓፍ፡
 - ጸሎት _____ እዩ።
 - ጸሎት _____ እዩ።

- ጸሎት _____ እዩ።
- ጸሎት _____ እዩ።
- ጸሎት _____ እዩ።

ክፍሊ 6

ነዘን ዚስዕባ ናይ ባሕሩ ሓላት ኣንብቡንን ኣስተንትነንን።

“ዎ ኣገልጋሊያይ፡ እቲ ጣዕሚ ዜማኻ ነታ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ነፍሲ ምእምቲ ከቃጽልን ንልብታት ኩሎም ሰባት ድማ ኪስሕብን፡ ከምቲ ቦቶም ናብኡ ዝቐረቡ ዘዜሙዎ፡ ነቶም እተቐበልካዮም ጥቕስታት ኣምላኽ ድማ ከምኡ ኣዝዩሞም። እቲ ኣብ ብሕቲ ቤቱ ኮይኑ ነቶም ብኣምላኽ እተኸሰቱ ጥቕስታት ዚደግሙ፡ እቶም ናይቲ ፍጹም-ሓያል ዘርጋሕቲ መላእኽቲ ነቲ ምዑዝ ሸቶ ናይቶም ካብ ኣፉ ዚወጹ ቃላት ኪዘርግሑዎ እዮም፡ ንልቢ ናይ ነፍስወከፍ ጻድቕ ሰብ ድማ ከም ዚሰራሰር ኪገብሩ እዮም። ሸሕኳ፡ ኣብ መጀመርታ እቲ ሳዕቤኑ ከይተፈለጠ እንተ ጽንሐ፡ እቲ እተዋህቦ ዓቢ ጸጋ ውዒሉ ሓዲሩ ንነፍሱ ኪጸልዎ እዩ። ብኸምዚ መገዲ ድማ እቶም ምስጢራት ግልጻታት ኣምላኽ ቦቲ ፍቓድ ናይቲ ምንጪ ሓይልን ጥበብን ዝኾነ ተኣዚዞም ኣለዉ።”¹²

1. “ኣዝዩሞም” እንታይ ማለት እዩ? _____

2. ነተን ጥቕስታት ኣምላኽ ብኸመይ መገዲ ከነዝዩሙን ይግበእና? _____

3. “ምድጋም” እትብል ቃል እንታይ ማለት እዩ? _____

4. “ምዘርጋሕ” እትብል ቃል እንታይ ማለት እዩ? _____

5. ጣዕሚ ዜማና ኣብተን ነፍሳትና እንታይ ጽልዎ ኪህዎ ይኸእል? _____

6. ጣዕሚ ዜማና ኣብ ልብታት ካልኣት እንታይ ጽልዎ ኪህልዎ ይኸእል? _____

ክፍሌ 7

ነዘን ክልተ ካብተን ብባሃኡላህ እተገልጸ ጸሎታት እተወሰዳ ጽሑፋት ኣብ ሓንጎልካ መዝግብን፡

“ዎ ኣምላኽ፡ ኣምላኽይ! ነቲ ተስፋይን ተግባራተይን ኣይትርክ፡ ኣብ ክንድኡስ ናብቲ ንሰማያትን ንምድርን ዝኸለለ ፍቓድካ ረክ። ብቲ ኣዚዩ ዝግበዩ ሰምካ፡ ዎ ጎይታ ኩለን ሃገራት! ኣነስ ነቲ ንስኻ እትደልዮ ጥራይ እየ ደልዮ፡ ነቲ ንስኻ እትፈትዎ ጥራይ ድማ እፈቱ ኣሎኹ።”¹³

“ናይቶም ናባኻ ቀረባ ዝኾኑ ውዳሰታት ናብቲ ሰማይ ቅርበትካ ከይድይቡ፡ ወይ እተን ኣዕዋፍ ልብታት ውፋያትካ ናብቲ ማዕጾ ኣፍደገኻ ከይበጽሑስ፡ ኣዚኻ ላዕሊ ኢኻ። ንስኻ ከንዮ ኩሉ መግለጺታት እተቐደስካ ከም ዝኾንካ፡ ልዕሊ ኩሉ ሰማት ድማ ብጹእ ከም ዝኾንካ እምስክር። ብዘይካኻ ካልእ ኣምላኽ የልቦን፡ እቲ ኣዚዩ ዝለዓለ፡ እቲ ክብሪ ዝመልኦ።”¹⁴

ክፍሌ 8

ዓብዱልባሃ ከምዚ ይብል፡

“እቲ ኣገልጋሊ ኪጽልን ካብ ኣምላኽ ሓገዝ ኪደልን፡ ንረድኡቱ ኪልምምን ኪምህለልን ይግባኡ። እዚ እዩ ናይ ኣገልጋልነት ደረጃ፡ ጎይታ ድማ ብመሰረት ናይቲ ፍጹም ጥበቡ ነቲ ደስ ዝበሎ ይእዝዝ።”¹⁵

ከምዚ ብምባል ድማ ይገልጽ፡

“መንፈስ፡ ጽልዋ ኣለዎ፡ ጸሎት፡ መንፈሳዊ ሳዕቤን ኣለዎ። ስለዚ 'ዎ ኣምላኽ! ነዚ ሕሙም'ዚ ኣሕውዮ!' ኢልና ንጽሊ፡ ምናልባት ኣምላኽ እንተ ሰምዓና። መን ይጽሊ ከም ዘሎ የገድስ ዲዩ? እቲ ጸሎት ህጹጽ እንተ ኾይኑ ኣምላኽ ናይ ነፍሰወክፍ ኣገልጋሊ ጸሎት ይምልሽ እዩ። ምሕረቱ ሰፊሕን ወሰን ዘይብሉን እዩ። ናይ ኩሎም ኣገልገልቱ ጸሎት ይምልሹ። ናይዛ ተኸሊ ጸሎት ይሰምዕ። እዛ ተኸሊ ብውሽጣ፡ 'ዎ ኣምላኽ! ማይ ስደደለይ!' ትብል። ኣምላኽ ጸሎታ ይሰምዖ፡ እታ ተኸሊ ድማ ትዓቢ። ኣምላኽ ጸሎት ናይ ኩሉ ይሰምዕ።”¹⁶

ኣብ ጸሎትና ንኣምላኽ ድሌትና ከማልኣልና ምሕታትና ባህርያዊ እዩ። ስለዚ ስለ ጥዕናናን ስለ ናይ ፈተውትና ጥዕናን ንልምን፡ ስለ ናይ ቤተሰብና መንፈሳዊ ግስጋስ ንጽሊ፡ ንመምርሒ ንጽሊ። ኣብ መገዲ ኣገልግሎት፡ ብርታዕን እምነትን ርጉጽነትን ከንረክብ ንኣትት። ይኹንምበር፡ ንኣምላኽ ክንጽሊ ከሎና፡ እቲ ናይ ህይወትና ዕላማ፡ ነቲ ድሌትና ምስቲ ድሌት ኣምላኽ ንምስትኻኻል ኪኸውን ከም ዘለዎ ክንዝክር ይግባእ። ስለዚ እቲ ፍቓዱ ኪኸውን ብምድላይ ክንጽሊ ይግባእ። ነዚ ድማ ድሉዎት ክንከውን ኣሎና። ነዘን ዚስዕባ ናይ ባሃኡላህ ቃላት ኣብ ኣእምሮኻ ምስ እትሕዘን፡ ኣብ ኩሉ እዋን ከም ምንጨ ደስታን ርጉጽነትን ኮይነን ክገልግላኻ እየን።

“ኣታ ገጽካ ናብ ኣምላኽ እትመልስ ዘሎኻ! ኣዲንትካ ንኹሉ ካልእ ዕጸወን፡ ናብቲ መንግስቲ ናይቲ ፍጹም ክብሪ ዝመልኦ ድማ ክፈተን። ኩሉ እትምነዮ ካብኡ ጥራይ ሕተት፤ ኩሉ እትደልዮ ድማ ካብኡ ጥራይ ድሉ። ብሓንቲ ጠመተ ኣማኢት ኣሸሓት ተስፋታት የማልኡ፡ ብሓንቲ ቆላሕታ ኣማኢት ኣሸሓት ዘይሓውዩ ሕማማት የሕዩ፡ ብሓንቲ ጠቐስታ ኣብ ነፍሰወክፍ ቁሰሊ ቅዲት የንብር፡ ብሓንቲ ቍሊሕታ ንልብታት ካብ ሞቕኡ ንሂ የናግፈን። ንሱ ከምቲ ዝደለዮ ይገብር፡ ንሕና እንታይ መዋጽኢኹ ኣሎና? ንሱ ነቲ ፍቓዱ የተግብር፡ ደስ ዝበሎ ይእዝዝ። ስለዚ ንእኻ ዝሕሸኻስ ርእስኻ ምድናንን እምንቶኻ ድማ ኣብቲ ፍጹም መሓሪ ጎይታ ምንባርን እዩ።”¹⁷

ክፍሉ 9

ከሳዕ ሕጂ ካብ እተመሃርናዮ፡ ብጸሎት ናብ ኣምላኽ ምምላስ ንመንፈሳዊ ህይወት ምህላው ወሳኒ ከም ዝኾነ ኣብሪሁልና ኣሎ። ንግሆ ምስ ተንሳእካ ሽዑ ንሽዑ ከምኡውን ቅድሚ ምድቃስካ ናብ ኣምላኽ ምጽላይ ክንደይ ፍሉይ ጣዕሚ ኣለዎ። ኣብቲ መዓልታዊ እንገብሮ ጸሎት እነሕልፎ ግዜን ብዝሒ ጸሎትናን ኣብቲ ድሌታትናን መንፈሳዊ ጽምእናን እተመርኮሰ እዩ። ኣብ ዝኾነ ኣጋጣሚ፡ ካብተን ብባሕሪ ህይወት ባብን ብዓብዓልባህን እተገልጸ ጸሎታት ክንመርጽ ንኽእል ኢና። ባሕሪ ህይወት ሰለስተ ግዴታውያን ጸሎታት እውን ገሊጹ እዩ። ሾጊ ኤፌንዲ ከምዚ ዚስዕብ ይብል።

“እተን መዓልታዊ ግዴታውያን ጸሎታት ሰለስተ እዮን። እታ ዝሓጸረት፡ ሓንቲ ጥቕሲ እዩ ዘሎዎ፡ ንሳ ድማ ኣብ ዕስራን-ኣርባዕተን ሰዓታት ሓንሳእ ኣብ ፍርቂ-መዓልቲ ክትድገም ይግባእ። እታ ማእከለይቲ (ጸሎት) ኣብ መዓልቲ ሰለስተ ግዜ ትድገም፡ ንግሆን ፍርቂ-መዓልትን ምሽትን። እታ ካብ ሰለስቲአን ኣዚያ ዝጸንከረት፡ ኣብቲ ነቲ ዚደግማ ዚጥዕም ግዜ ኣብ ዕስራን-ኣርባዕተን ሰዓታት ሓንሳእ ክትድገም ይግባእ።

“እቲ ኣማኒ ካብዘን ሰለስተ ጸሎታት፡ ሓንቲ ንኺመርጽ ምሉእ ናጽነት ኣለዎ፤ ግን ንሓንቲ ካብኣን፡ ብመሰረት ናይቲ ዚኸተላእ ፍሉይ መምርሒታት ኪደግም ግዴታ ኣለዎ።”¹⁸

ከምዚ ብምባል ድማ ይቕጽል፡

“እዘን መዓልታዊ ግዴታውያን ጸሎታት፡ ምስ ካልኦት ውሑዳት ፍሉያት ጸሎታት፡ ከም ናይ ምሕዋይ ጸሎት፡ ጽላት ኣሕመድ፡ ብባሕሪ ፍሉይ ሓይልን ኣገዳስነትን ተዋሂቡዎን እዩ፡ ስለዚ ድማ ብኸምኡ መገዲ ብምቕባል፡ ብኣታተን ድማ ምስ ኣምላኽ ኣዚዩ ጥብቕ ርክብ ምእንቲ ኪህሉዎምን ንገዛእ ርእሶም ከእ ብፍጹም ኣገባብ ምስቲ ሕግታቱን መትከላቱን ምእንቲ ኪላለዩ፡ ብዘወላወል እምነትን ርጉጽነትን ብቶም ኣመንቲ ኪድገማ ይግባእ።”¹⁹

እተን ብባሕሪ እተገልጸ ሰለስተ ግዴታውያን ጸሎታት፡ በይንና ኳንና ምስ ኣምላኽ ክንራኹብ ከሎና ኢዮን ዚድገማ። ሓባራዊ ጸሎት፡ ማለት እቲ ንግዴታዊ ጸሎት ብጉጅሉን ብፍሉይ ቅዳሴን ጌርካ ምጽላይ፡ ኣብ ባሕሪ እምነት ከም ዘዩልቦ ክንዝክር ይግባእ። ናይ ሞት ጸሎት፡ እቲ ብባሕሪ ሕጊ እተኣዘዘ እንኮ ሓባራዊ ጸሎት እዩ። እዚ ጸሎት’ዚ ቅድሚ እቲ ሓመድ ድብ፡ ብሓይ ካብቶም ተሳተፍቲ ይድገም፡ እቶም ካልኦት ድማ ደው ኢሎም ብህድኣት ይሰምዑ።

1. “ግዴታዊ” ዚብል ቃል እንታይ ማለት እዩ? _____
2. ባሕሪ ክንደይ መዓልታዊ ግዴታውያን ጸሎታት እዩ ገሊጹ? _____
3. ነተን ሰለስተ ጸሎታት መዓልታዊ ክንደይ ይገበእና ዲዩ? _____
4. ነታ ነዋሕ ግዴታዊ ጸሎት ምስ እንመርጽ፡ ኣብ መዓልቲ ክንደይ ግዜ እዩ ክንደግማ ዘሎና? _____
5. ነታ ማእከለይቲ ግዴታዊ ጸሎት ምስ እንመርጽ፡ ኣብ መዓልቲ ክንደይ ግዜ እዩ ክንደግማ ዘሎና? _____
6. ነታ ሓጸር ግዴታዊ ጸሎት ምስ እንመርጽ፡ ኣብ መዓልቲ ክንደይ ግዜ እዩ ክንደግማ ዘሎና? _____

7. ካብተን ፍሉይ ሓይሊ ዘለዎን ጸሎታት ገለ ጥቕስ፡ _____

8. እንተ ደኣ ነታ ሓጻር ግዴታዊ ጸሎት ጌና ኣብ ሓንጎልካ ዘይሓዘካይ ኩንካ፡ ሕጂ ኣብ ሓንጎልካ ሓዘ፡

“ዎ ኣምላኽይ፡ ንሰኻ ንኸፈልጠካን ንኸምልኸካን ከም ዝፈጠርካ ኣምሰኸር ኣሎኹ። ኣብዚ እዋን'ዚ ነቲ ድኽመተይን ነቲ ብርታዐኻን፡ ነቲ ድኽነተይን ነቲ ሃብትኻን ኣምሰኸር ኣሎኹ። ብዘይካኻ ካልእ ኣምላኽ የልቦን፡ እቲ ብግዜ ጸገም ረዳኢ፡ እቲ ብገዛእ ርእሱ ዚነብር።”²⁰

9. ኣብዚ ጸሎት'ዚ እንታይ ኢና እንምሰኸር ዘሎና? _____

ክፍሊ 10

ነቲ ሕጊ ግዴታዊ ጸሎት ብምእዛዝናን ካልኣት ጸሎታት ብውልቅና ብምግባር ካብ እንረኽቦ መግብን ንላዕሊ፡ ኣብ ንእሽቶ ይኹን ኣብ ዓቢ ኣኼባታት ጸሎታት ኪደገሙ ከለዉ ከንሰምዕ ከሎና ነፍሳትና ክብ ይብላ እየን። ባሃኡላህ ከምዚ ዚስዕብ ይብለና፡

“ብብርቱዕ ደስታን ሕውነትን ተኣከቡ፡ ነተን በቲ ምሕረተኛ ጎይታ እተገልጸ ጥቕስታት ድማ ድገሙዎን፡ ከምዚ ብምግባር፡ እተን ናይ ሓቂ ፍልጠት መጻዕ ናብቲ ውሻጠ ህያውነትኩም ኪኸፈታ እየን፡ ሽዑ ድማ ነፍሳትኩም ብርጉጽነት፡ ልብታትኩም ድማ ብዘንጸባርቕ ደስታ ከም ዝመልኦ ኪሰምዓኩም እዩ።”²¹

ኣብ መላእ ዓለም፡ ኣዕሩኽን ጎረባብትን ምስ ኣምላኽ ኪራኽቡ ዝእከቡሉ ናይ ኣምልኽ ኣኼባታት ብኣሸሓት ምብዛሑ ብምፍላጥና ብርቱዕ ደስታ ይስመዓና። እቲ ዓለምለኻዊ ቤት-ፍትሒ ከምዚ ብምባል ይጽሕፍ፡

“ናይ ኣምልኽ ኣኼባታት፡ ዝኾነት ነፍሲ ኣትያ፡ ነቲ ሰማያዊ ሸቶታት ብምስትንፋስ፡ ናይ ጸሎት ጣዕሚ እተስተማቕረሎም፡ ነቲ ፈጠራዊ ቃል እተስተንትነሎም፡ በተን ኣኸናፍ መንፈስ ገይራ እትጎዛዘሎም፡ ምስቲ ፍቁር እትራኽቡሎም ኣጋጣሚታት እዮም። ናይ ሕውነትን ሓባራዊ ዕላማን ስምዒታት ይፍጠሩ፡ ብፍላይ ድማ ኣብቶም ኣብ ከምዚ ኩነታት ከም ልምዲ ዘጋጥሙ ብመንፈስ ክብ ዝበሉ ዝርርባትን ብሳላኦም ድማ እታ 'ከተማ ሰብኣዊ ልቢ' ኪኸፈተላ ዚኸእልን።”²²

ከንጽሊ ምስ እንድረኽ፡ ነቲ ኣእምሮና ካብ ናይዚ ዓለም ነገራት ምእንቲ ከነጽርዮ ንቕሩብ እዋን ህድእ ኢልና ንጽብ። ከንጽሊ ከሎና፡ ነቲ ሓሳባትና ኣብ ኣምላኽ ነተኩሮ። ጸሎት ምስ ደገምና፡ ንቕሩብ እዋን ስቕ ንብል እምበር ብሓንሳእ ተላዒልና ናብ ካልእ ዋኒንና ከንንቀሳቕስ ዮብልናን። ነቲ ኣብ ኣኼባ ብኻልኣት ዚደገም ጸሎት ከንሰምዕ ከሎና'ውን ከምኡ ከንገብር ይግባእ። ኣብ ከምኡ ዝበለ ኣጋጣሚ፡ ንሕና ባዕልና ንጽሊ ከም ዘሎና ብምሕሳብ፡ ነቲ ዚደገም ዘሎ ናይ ጸሎት ቃላት ብህድኣት ከንከታተሎ ይግበእና።

1. ነተን ጥቕስታት ኣምላኽ ከንደግመን ከሎና ብኸመይ ዝበለ መንፈስ ከንተኣኻኹብ ይግበእና? _____

2. ነተን ጥቕስታት ኣምላኽ ንምድጋም ከንተኣኻኹብ ከሎና እንታይ ጽልዎ ኣለዎ? _____

3. ናይ ኣምልኾ ኣኼባታት፡ ነፍስወከፍ ነፍሲ ነዚ ዚስዕብ ክእለት እትፈጥረሉ ኣጋጣሚታት እዩ።

- _____ ፤
- _____ ፤
- _____ ፤
- _____ ፤
- ከምኡውን _____ ።

4. ኣብ ናይ ኣምልኾ ኣኼባታት እንታይ ስምዒታት ይፍጠሩ? _____

5. ውጻኢት ናይቶም ኣብ ናይ ኣምልኾ ኣኼባታት ከም ልምዲ ዘጋጥሙ ብመንፈስ ክብ ዝበሉ ዝርርባት እንታይ እዩ? _____

6. ብዛዕባ ንባይንና ይኹን ወይ ኣብ ኣኼባ ክንጸሊ ከሎና ከነርእዮ ዘሎና ኣኽብሮት ዚገልጹ ገለ ቃላት ጸሓፍ።

ክፍለ 11

እቲ መጀመርያ ናይዚ መጽሓፍ ክፋል፡ ኣብቲ ናይ ቅዱሳት ጽሑፋት ምንባብን ምስትንታንን ኣተኩሩ ነይሩ። ኣብዚ ድማ ንኣገዳስነት ጸሎት ተገንዚብካ፡ ብኡ መሰረት ድማ ነቲ መዓልታዊ ናይ ጸሎት ልምዲ ኣደልዲልካ። እቲ ዝሓለፈ ክፋል፡ ነቲ ናይ ማሕበራዊ ኣምልኾ ኣገዳስነት ኣቕሪቡልካ ነይሩ። እዚ ኹሉ እተመሃርካ፡ ኣብቲ መገዲ ኣገልግሎት ቀዳማይ ስምጉምቲ ክትወስድ ኣኽኢሉካ ኣሎ። ስለዚ እንተ ደሊኻ ኣምልኾኣዊ ኣኼባ ከተዳሉ ትኽእል ኢኻ።

ከም መበገሲ፡ ብዙሓት ጸሎታት ኣብ ኣእምሮኻ ሒዝካ ንብጻትካ ከተካፍሎም ትደሊ ትኸውን። ስለዚ፡ ኣብቲ ናይ ከባቢኻ ኣምልኾኣዊ ኣኼባታት ብውሑዱ ሓደ ግዜ ክትሳተፍ ተዳሎ። ከም ውፉይ ደጋፊ ድማ ኹኖም። ብድሕር'ዚ ብጻትካን ኣባላት ቤተሰብካን ጎረባብትኻን ብምዕዳም ብጸሎትን ምትሕውዋስን እተሰነየ ናይ ባይንኻ ኣምልኾኣዊ ኣኼባ ብሰሩዕ መገዲ ንምክያድ ክትምድብ ትኽእል ኢኻ። ክልተ ወይ ሰለስተ ናይዚ ኮርስ'ዚ ተሳተፍቲ ብሓደ ኮይኖም ከምዚ ዝበለ ኣምልኾኣዊ ኣኼባ እንተ ኣካይዱ ዘይልሙድ ኣይኮነን።

ከም እትፈልጡዎ፡ ሓደ ናይ ኣምልኾ ኣኼባ ብኸመይ መገዲ ከም ዚካየድ ዚሕብር መምርሒ የልቦን።

ይኹንምበር ጸሎት ዚደገመሉ፡ ካብቶም ቅዱሳት ጽሑፋት ዚንበበሉ፡ ንመንፈስ ክብ ዘብል ዘተ ድማ ዚካየደሉ ናይ ኣዕሩኽ ኣኼባ እዩ - እዚ ኹሉ ድማ ብፍሉይ መንፈሳዊ ኣገባብ ይካየድ። ንኣምልኽኣዊ ኣኼባ መሰረት ብምግባር፡ ብዛዕባ'ዘን ዚሰዕባ ሓሳባት ገለ ቻላት ከተቐርብ ትኽእልዮ?

ምወቓን ፍቕራውን ዕድመታት ምልኣኹ፡ _____

ምወቓን ምቕሉልን ኩነታት ምፍጣር፡ _____

ናይ ኣኹብሮት መንፈስ ከም ዚሰፍን ምግባር፡ _____

ሕገ-ሰን ደሰታ ዝመልእን ኩነታት ምፍጣር፡ _____

ንመንፈስካ ክብ ዘብል ዘተ ምክያድ፡ _____

መመሰኛኛ

1. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), 43, par. 4, p. 105.
2. Bahá'u'lláh, in *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (London: Bahá'í Publishing Trust, 1987), no. 21, p. 5.
3. *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh* (Haifa: Bahá'í World Centre, 2018), no. 2.43, p. 31.
4. From a talk given on 5 May 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), p. 127.
5. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 13, pp. 6–7.
6. From a letter dated 8 December 1935 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá and the Letters of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019), no. 71, p. 31.
7. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited by J. E. Esslemont, *Bahá'u'lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá'í Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2017 printing), p. 106.
8. Ibid.
9. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing), pp. 7–8.
10. Ibid., p. 9.
11. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited in *Star of the West*, vol. 8, no. 4 (17 May 1917), p. 41.
12. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 136, par. 2, p. 334; also in *Bahá'í Prayers*, p. iii.
13. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers*, pp. 8–9.
14. Ibid., p. 12.
15. 'Abdu'l-Bahá, in *Prayer and Devotional Life*, no. 24, p. 7.
16. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 5 August 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace*, p. 345.
17. *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 22.1, pp. 75–76.
18. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life*, no. 61, p. 25.
19. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, quoted in *Bahá'í Prayers*, p. 301.
20. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers*, p. 4.
21. Bahá'u'lláh, in *Prayer and Devotional Life*, no. 68, p. 29.

22. From a message dated 29 December 2015, published in *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), no. 35.49, p. 232.

ህይወትን ሞትን

ዕላማ

ህይወት አብ ናይ ዓለም ለውጥታትን ዕድላትን

ዚምርኮስ ዘይኮነስ እቲ ሓቀኛ ትርጉሙ

አብቲ ናይታ ነፍሲ ግስጋስ

ከም ዚርከብ ምግንዛብ

ክፍሊ 1

ናይ ሱብ ነፍሲ ካብ ቁሳዊ ነገራትን ቁሳዊ ዓለምን ክብ ዝበለት እያ። ኣብ ገለ ዘረባኡ፡ ዓብዱልባሃ ከምዚ ብምባል ይገልጽ፡

“እዞም ቁሳዊ-ያን ኣካላት ብኣቶምስ እተደኮኑ እዮም፤ እቶም ኣቶማት ኪፈላለዩ ምስ ዚጅምሩ፡ ምፍርራሕ ይመጽእ፡ ብድሕር'ዚ እቲ ሞት ዚብሃል ይመጽእ፡...

“ናይ ነፍሲ ግን ፍሉይ እዩ። እታ ነፍሲ ናይ ኣቶማት እኹብካብ ኣይኮነትን፡ ብብዙሓት ኣቶማት ዝቐመጠ ኣይኮነትን፡ ንሳ ካብ ሓደ ዘይምቀል ነገር እያ፡ ስለዚ ድማ ዘልኣለማዊት እያ። ካብዚ ናይ ቁሳዊ ፍጥረት ስርዓት ፈጺማ ዝወጸት እያ፤ ንሳ ዘይመዋቲት እያ!”¹

1. “እተደኮኑ” እንታይ ማለት እዩ? _____
2. ናይ ሱብ ነፍሲ ከም ቁሳዊ-ያን ኣካላት ብብዙሓት ባእታታት እተደኮነት ዲያ? _____
3. ናይ ሱብ ነፍሲ ቁሳዊት ዲያ? _____

ክፍሊ 2

ኣብቲ ብስም እቲ ዓቀብ ሃይማኖት እተጻሕፈ ደብዳቤ፡ “ነፍሲ ሱብ ኣብ ግዜ ጥንሲ እያ ህይወት እትረከብ”² ይብል። ንትርጉም ‘ጥንሲ’ ንዚምልከት ሕቶ ንምምላሽ፡ እቲ ዓለምለኻዊ ቤት-ፍትሒ ከምዚ ብምባል የብራህርህ፡

“ኣብቲ ናይ ባሃኢ ጽሑፋት፡ ነቲ ከም ‘ጥንሲ’ ዚግለጽ ኩነት ብባዮሎጂካዊ ግዜኡን ብኣገብብ መስርሑን ብልክዕ ኪገልጽ ዚኽእል ነገር ኣይተረኽበን። ናይቲ ቃል ኣብ ሕክምና ዘለዎ ዝውተራ እውን ብሩህ ኣይኮነን። ሓደ ካብቲ ናይ ጥንሲ ግንዛቤ፡ ምስ ጽግዮት እተኣሳሰረ እዩ፤ ካልእ መግለጺ ድማ ድሕሪ ጽግዮትን ምሓዝን ዚፍጠር ናይ ጥንሲ ጅምራ እዩ ዚብል እዩ። ስለዚ፡ እታ ነፍሲ ምስቲ ቁሳዊ ኣካል መኣስ ከም እትራኹብ ንምፍላጥ ኣሽጋሪ እዩ። ይኹንምበር፡ እቲ መልሲ ምስ ምስጢራት መንፈሳዊ ዓለምን ምስ ናይ ነፍሲ ባህርይን እተዛመደ ብምዃኑ፡ ከምዚ እም ዝበሉ ሕቶታት ብናይ ሱብ ሓሳባትን ምርምርን ኪፍትሑ ዚኽእሉ ኣይኮኑን።”³

1. ናይ ሱብ ነፍሲ መኣስ እያ ህይወት እትረከብ? _____
2. “ጥንሲ” ዚብል ኣምር ባዮሎጂካዊ ግዜ ይገልጽ ዲያ? _____

ክፍሊ 3

እቲ ኣብ መንጎ ነፍስን ኣካልን ዘሎ ርክብ ቁሳዊ ኣይኮነን፤ እታ ነፍሲ ነቲ ኣካል ትኣትዎ ወይ ትወጽ ኣይኮነትን፡ ቁሳዊ ቦታውን ኣይትሕዝን እያ። እቲ ምስ ኣካል ዘለዎ ርክብ ልክዕ ከምቲ ኣብ መንጎ ብርሃንን እቲ ዘንጸባርቐ መስትያትን ዘሎ ርክብ እዩ። እቲ ኣብቲ መስትያት ዚረኣ ብርሃን፡ ኣብ ውሽጢ'ቲ መስትያት ኣይኮነን ዘሎ። ብተመሳሳሊ መገዲ፡ እታ ነፍሲ ኣብ ውሽጢ'ቲ ኣካል ኣይኮነትን ዘላ። ዓብዱልባሃ ከም ዚብሎ፡

“እታ ርትዓዊት ነፍሲ፡ ወይ መንፈስ ሱብ፡ ብባህርያታ ቦቲ ኣካል ኣይኮነትን እትነብር -- ማለት፡ ኣብቲ ኣካል ኣይትኣቱን እያ፡ ከመይሲ መፋጥርቲ ባህርያት ምህላውን ምእታውን፡ ናይ ኣካላት መለዮታት እዮም፡ እታ

ርትዓዊት ነፍሲ ድማ ካብዚ ናጻ እዮ። ብቐደሙ እውን ምእንቲ ምስ ገደፈቶ ናብ ካልእ ኣካል ምእታው ዘድልዮ ንኸይከውን ናብዚ ኣካል'ዚ ኣይኣተወትን። ኣይፋልን፡ እቲ ኣብ መንጎ መንፈስን ኣካልን ዘሎ ዝምድናስ፡ ከምቲ ኣብ መንጎ እዛ መብራህቲ ዚኣን መስትያትን ዘሎ ዝምድና እዩ። እቲ መስትያት ምስ ዚውልወልን ፍጹም ምስ ዚኸውንን፡ ናይታ መብራህቲ ብርሃን ኣብቲ መስትያት ይረኣ፡ እቲ መስትያት ሰባር ወይ ደርና ዘለዎ ምስ ዚኸውን ከኣ፡ እቲ ብርሃን ተሰዊሩ ይተርፍ።”⁴

1. ነቲ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ክፋት ቦታታት ምልእዮ።

ሀ. እታ ርትዓዊት ነፍሲ፡ ወይ መንፈስ ሰብ፡ ብባህርያታ _____ ማለት፡ ኣብቲ ኣካል _____ እዮ።

ለ. ከመይሲ መፋጥርቲ ባህርያት ምህላውን ምእታውን፡ _____ እዮም፡ እታ ርትዓዊት ነፍሲ ድማ ካብዚ _____ እዮ።

ሐ. ብቐደሙ እውን ምእንቲ ምስ ገደፈቶ ናብ ካልእ ኣካል ምእታው ዘድልዮ ንኸይከውን ናብዚ ኣካል'ዚ _____ ።

መ. ኣይፋልን፡ እቲ ኣብ መንጎ መንፈስን ኣካልን ዘሎ ዝምድናስ፡ ከምቲ ኣብ _____ ዘሎ ዝምድና እዩ።

ሰ. እቲ መስትያት ምስ _____ ናይታ መብራህቲ ብርሃን ኣብቲ መስትያት ይረኣ።

ረ. እቲ መስትያት _____ ምስ ዚኸውን ከኣ፡ እቲ ብርሃን ተሰዊሩ ይተርፍ።

2. በቲ እተመሃርናዮ መሰረት፡ ካብዘም ዚስዕቡ፡ ኣየኖት ቅኑዓት ምጂኖም ወስን።

_____ እታ መንፈስ፡ ክፋል ናይ ቁሳዊ ዓለም ኣይኮነትን።

_____ እታ መንፈስ፡ ኣብ ውሽጢ ኣካል እያ ዘላ።

_____ እቲ ኣካል ንመንፈስ ይውንና።

_____ እታ መንፈስ፡ ዘይመዋቲት እያ።

_____ እቲ ውልቀሰብ ኪነብር ዚጅምር እታ ነፍሲ ምስቲ ድቂ ምስ ተኣሳሰረት እዩ።

_____ ህይወት ዚጅምር ሓደ ውልቀሰብ ኣብዛ ዓለም ምስ ተወልደ እዩ።

_____ ናይቲ ውልቀሰብ ቁሳዊ ህልውና ድሕሪ ሞት ይቐጽል።

_____ ህይወት ማለት፡ ኩሉ'ቲ መዓልታዊ ዚጓነፈና ነገራት እዩ።

3. ነቲ ኣብ መንጎ ነፍስን ኣካልን ዘሎ ዝምድና ንምግላጽ፡ ናይ መስትያትን ብርሃንን ኣብነት ኣዘውትር። _____

ክፍሌ 4

አብ መንጎ ነፍስን ኣካልን ፍሉይ ዝምድና ኣሎ፡ ክልተኣቶም ድማ ብሓባር ንሰብ ይድኩኑ። እቲ ዝምድና ክሳዕ ምድራዊ ህይወት ይጸንሕ። እቲ ኣብ መንጎ ክልተኣም ዘሎ ዝምድና ደው ምስ ዚብል፡ ነፍስወከፍ ነናብቲ መበቆሉ ይምለስ - እቲ ኣካል ናብታ ናይ ሓመድ ዓለም፡ እታ ነፍሲ ድማ ናብተን ኣብኡ ኸይና እትግስግስላን መንፈሳውያን ዓለማት ኣምላኽ። ዓብዱልባሃ ከምዚ ይብል፡

“ሰብኣዊት ነፍሲ መጀመርታ ኣለዋ ግን መወዳእታ የብላን፤ ንዘልኣለም እያ እትነብር።”⁵

ኣብ ሓደ ካብቶም መደራቱ ድማ ከምዚ ብምባል ይገልጽ፡

“እቲ መንፈስ፡ ኣካል ኣየድልዮን እዩ፡ እቲ ኣካል ግን መንፈስ የድልዮ፡ እንተዘይኮነ ኪነብር ኣይከእልን። እታ ነፍሲ ብዘይ ኣካል ክትነብር ትኸእል ኢያ፤ ግን እቲ ነፍሲ ዘይብሉ ኣካል፡ ይመውት እዩ።”⁶

እቲ ዓቃቤ-ሃይማኖት ድማ ከምዚ ብምባል ይገልጽ፡

“ንሰብኣዊት ነፍሲ ብዚምልከት፡ ብመሰረት ትምህርቲ ባሃኢ፡ ሰብኣዊት ነፍሲ ምስቲ ምድኳን ድቂ እያ እትጀምር፡ ብድሕርቲ ካብቲ ኣካል ምስ ተፈልየት ብመወዳእታ ዘይብሉ ደረጃታት ህላወ እናማዕበለት ትሓልፍ። ስለዚ እቲ ምዕባለኣ ወይ ግስጋሰኣ ዘልኣለማዊ እዩ።”⁷

1. ነቲ ጥቕሲ መሰረት ብምግባር፡ ነዘን ዚስዕባ ሕቶታት መልሽን፡

ሀ. እቲ ኣካል፡ ነፍሲ ይደሊ ዲዩ? _____

ለ. እታ ነፍሲ ነቲ ኣካል ትደልዮ ዲያ? _____

ሐ. ምስ ሞትና፡ እቲ ኣብ መንጎ ኣካልን ነፍስን ዝነበረ ዝምድና እንታይ ይኸውን? _____

መ. ድሕሪ ሞት፡ እታ ነፍሲ እንታይ ይጓነፋ? _____

ሰ. እቲ ናይታ ነፍሲ ግስጋሰ ክሳዕ ክንደይ ይጸንሕ? _____

ረ. ህይወት መክስ እዩ ዚውዳእ? _____

2. ካብዘን ዚስዕባ ኣየኖት እየን ምስቲ እተመሃርናዮ ከም ዚቃደዎ ወስን፤

- _____ ሞት፡ መቐጻዕቲ እዩ።
- _____ ዝምድና ኣካልን ነፍስን ክሳዕ ምድራዊ ህይወት ጥራይ እዩ ዚጸንሕ።
- _____ ኣካል ሰብ ንዘልኣለም ኪምዕብል ተኸእሎ ኣለዎ።
- _____ እታ ነፍሲ ንዘልኣለም እያ እትግስግስ።
- _____ ሞት መወዳእታ ህይወት እዩ።
- _____ ኣካላትና ካብ መቓብርም ምስ ተንስኡ፡ ሸዑ ናይ ፍርዲ መዓልቲ እዩ።
- _____ ድሕሪ ሞት፡ እታ ነፍሲ ካብቲ ዝነበረቶ ንላዕሊ ናጽነት ኣሎዎ።
- _____ ህይወት ብሞት እዩ ዚዘዘም።
- _____ ንሞት ክንፈርሃ ይግባእና።
- _____ መግብን ዕረፍትን ክዳንን መዘናግዕን ንነፍሲ ኣድሊይቲ እዮም።
- _____ እቲ ኣካል ሓይላ ስለ ዚጽንቅቕ፡ እታ ነፍሲ ትደክም።
- _____ እታ ነፍሲ በቲ ናይቲ ኣካል ሕማምን ድኻምን ኣይትጽሎን እያ።
- _____ ወድሰብ ምስ ሞተ ጌና ቁሳዊ ነገራት የድልዩዎ እዮም።

ክፍሊ 5

እታ ነፍሲ ከም ቁሳዊያን ኣካላት ቁሳዊ ቦታ የብላን ብሕግታት ተፈጥሮ ድማ ኣይትምራሕን እያ። እታ ነፍሲ፡ ኣብ ዓለም ጽልዎ እትገብር ብመገዲ ኣካል እያ፡ ይኹንምበር እታ ነፍሲ በዚ መገድ'ዚ ጥራይ ኣይኮነትን ነቲ ሓይላ እተግህዶ። ባሃኡላህ፡ ከምዚ ይብል፤

“ብሓቂ እብል ኣሎኹ፡ ነፍሲ ሰብ ልዕሊ ምእታውን ምውጻእን እያ። ቅውምቲ እያ፡ ግን ከኣ ትንሳፈፍ፤ ትንቀሳቕስ፡ ግን ከኣ ቅውምቲ እያ።”⁸

ዓብዱልባሃ ድማ ከምዚ ዚስዕብ ይብለና፤

“ናይ ሰብ መንፈስ ጽልዎን ምስትውዓልን ክልተ ዓይነት ምዃኑ ፍለጥ፤ ማለት፡ መንፈስ ሰብ ክልተ ናይ ኣስራርሓን ርድኢትን ኣገባባት ኣሎዎ። እቲ ሓደ፡ ብኣካላዊ መሳርሕን ክፍሊ-ኣካላትን ይካየድ። ስለዚ፡ ብዓይኒ ይርኢ፡ ብእዝኒ ይሰምዕ፡ ብልሳን ድማ ይዘረብ ...

እቲ ናይቲ መንፈስ ካልኣይ ኣገባብ ጽልዎን ትግባረን፡ ብዘይ ኣካላዊ መሳርሕን ክፍሊ-ኣካላትን እዩ ዚካየድ።”⁹

1. ኣብዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ዘለዉ ክፉት ቦታታት ምልእዮም፤

ሀ. ነፍሲ ሰብ ልዕሊ _____ እያ።

ለ. _____ እያ፡ ግን ከአ _____ ።

ሐ. _____ ግን ከአ _____ እያ።

- 2. ነተን ነፍሲ ከመይ ገይራ ኣብዚ ዓለም ከም እተስተውዕልን ጽልዋኣ ከም እተሕድርን ዚምልከታ ክልተ ኣገባባት ግለጸን።

- 3. ነፍሲ ብዘይ ኣካላዊ መሳርሒታት ከመይ ገይራ ጽልዋን ንጥፊትን ከም እተካየድ ኣብነታት ክትህብ ትኽእልዶ?

ክፍሊ 6

ሕጂ ነቶም ዝሓለፉ ክፋላት መሰረት ብምግባር፡ ነዚ ካብ ጽሑፋት ባሃኡላህ ዝቐረበ ጽሑፍ ኣንብብ።

“ነፍሲ ሰብ ልዕሊ ኩሉ ኣካላውን ኣእምሮኣውን ሕማማት ክብ ዝበለትን ናጻን ምዃና ፍለጥ። ሓደ ዝሓመመ ሰብ ናይ ድኻም ምልክታት ክርእይ ክሎ፡ ብምኽንያት ናይቲ ኣብ መንጎ ነፍሱን ኣካሉን ዚፍጠር መሰናኸል እዩ፡ ከመይሲ እታ ነፍሲ ብናይ ኣካል ሕማማት ኣይትጽሎን እያ። ንብርሃን መብራህቲ እስከ ተመልከት። እቲ ጸዳላ ብደጋዊ ኣካል እኳ እንተ ተመዘበለ፡ እቲ ብርሃን ንባዕሉ ግን ኣብ ብርታዕኡ ጉድለት ክኖርኣዩ እዩ ምንጽብራቕ ዚቐጽል። ይኹንምበር፡ ነቲ ኣካል ኣብ እትገድፈሉ ኣዋን፡ ዝኾነ ምድራዊ ሓይሊ ዘይወዳደር ዕብየት ከተርእን ጽልዋ ክትገብርን እያ። ነፍሲ ወከፍ ጽፍፍትን ቅድስትን ነፍሲ፡ ኣዚዩ ዓቢ ሓይሊ ኪወሃባ እዩ፡ ብብርቱዕ ሓጎስ ድማ ደስ ኪብላ እዩ።”¹⁰

- 1. ነፍሲ ብሕማማት ኣካልን ኣእምሮን ከም ዘይትጽሎን፡ ካብ ኣካል ምስ ተፈልየት እንታይ ከም ዚገሃድን ብቐላትካ ግለጽ።

2. አካልና ምስ ሞተ ናትና አነነት ኪቕጽል ዲዩ? _____

ክፍሊ 7

ባሕሪ ለህ ከምዚ ይብለና፡

“እምበኣር ሕጂ ብዛዕባ ነታ ናይ ሰብ ነፍሱን ድሕሪ ሞት ዚህሉዎ ህይወትን ዚምልከት ሕቶ። እታ ነፍሲ ካብቲ አካል ምስ ተፈልየት፡ ከሳዕ'ቲ ናብ ህላወ ኣምላኽ እትበጽሕ፡ ተኸታተልቲ ዘመናትን መዋእላትን ከምኡውን ናይዚ ዓለም ለውጥታትን ኣጋጣሚታትን ኪልውጡዎ ዘይክእሉ ባህርይን ኩነትን ሒዛ ከም እትግስግስ ብርግጽ ፍለጥ። ንሳ ከሳዕ'ቲ መንግስቲ ኣምላኽን ልኡላውነቱን ግዝኣቱን ሓይሉን ጸኒዑ ዚነበር ከትነበር እያ። ንሳ ናይ ኣምላኽ ምልክታትን ባህርያቱን ከተንጸባርቕ እያ፡ ነቲ ፍቕራዊ ሓልዮቱን ውህቡቱን ድማ ከተግህድ እያ።”¹¹

1. ድሕሪ ኣካላዊ ሞት እታ ነፍሲ ከሳዕ መኣስ እያ እትግስግስ? _____

2. እታ ነፍሲ ናብ ህልውና ኣምላኽ ከትግስግስ ከላ ብኸመይ ኩነታት እዩ? _____

3. ገለ ካብቶም እታ ነፍሲ ኣብቲ ኩነታት ኣተግህዶም ባህርያትን ምልክታትን እንታይ ኢዮም? _____

4. ብመሰረት ከሳዕ ሕጂ ኣተመሃርናዮ እዞም ዚስዕቡ ቅኑዓት ምዃናም ወስን፡

- _____ መንግስቲ ኣምላኽ ንዘልኣለም ይነበር፡፡
- _____ እታ ነፍሲ ነቲ ባህርያት ኣምላኽ ንኸተግህድ ዓቕሚ ኣለዋ፡፡
- _____ እቲ ንዝሞቱ ሰባት እንገብረሎም ጸሎት ንግስጋስ ነፍሳቶም ኣይጸልዎን እዩ፡፡
- _____ እታ ነፍሲ ካብ ምንባር ኣይትቋርጽን እያ፡፡

ክፍሊ 8

ባሕሪ ለህ ከምዚ ይብል፡

“ነፍስወከፍ እትሰምዕ እዝኒ እንተ ደኣ ንጽህትን ኣበር ዘይብላን ኮይና፡ ኣብ ኩሉ ግዜን ብኹሉ ሸነባትን ነቲ ነዘን

ክፍሉ 9

ዓብዱልባሃ ከምዚ ዚስዕብ ብምባል ይገልጽ፡

“ሰብ ኣብ መፈለግታ ህይወቱ ኣብ ናይ ዓለም ማህጸን እዩ ነይሩ፡ ኣብኡ ድማ ናብዛ ዓለም ዘቐርብ ክእለትን ብቐዓትን ኣማዕቢሉ። ኣብታ ዓለም'ቲ ኣኮይኑ እዩ ነዚ ኣብዚ ዓለም ዘድልዮ ሓይልታት ዘኸዕበተ። ኣብዛ ዓለም ኣዲጎቲ የድልዩዎ ነይሮም፡ ኣብቲ ናይ ማህጸን ዓለም ድማ ኣኸዕቢቱዎም። ኣብዛ ዓለም ኣእዛን የድልዩዎ ነይሮም፡ ኣብኡ ድማ ኣኸዕቢቱዎም። ኩሎም ኣብዛ ዓለም ዘድልዩዎ ሓይልታት፡ ኣብቲ ናይ ማህጸን ዓለም ኣኸዕቢቱዎም። ኣብታ ዓለም'ቲ ኣኮይኑ ነዛ ዓለም'ዚ ይዳሎ ነይሩ፡ ኣብዛ ዓለም ምስ ኣተወ ድማ ኩሉ ዘድልዮ ሓይሊ ከም ዘኸዕበተ ተገንዚቡ፡ ኣብዛ ዓለም ንህይወቱ ዘድሊ መሓውርን ክፍላት ኣካላትን ድማ ኣኸዕቢቱ። ሰለዚ፡ ኣብዛ ዓለም'ዚ ኣኮይኑ ድማ ነታ እትመጽእ ዓለም ኪዳሎ ይግባእ። ነቲ ኣብታ መንግስቲ ኣምላኽ ዘድልዮ ነገራት ኣብዚ ከኸዕብቶን ከዳሎዎን ይግባእ። ከምቲ ነቶም ኣብዛ ዓለም ዘድልዩዎ ሓይልታት ኣብቲ ናይ ማህጸን ዓለም ዘኸዕቡቶም፡ ነቶም ኣብ መንግስቲ ኣምላኽ ዘድልዩዎ ነገራት - ማለት ኩሎም ሰማያዊ ሓይልታት-ኣብዛ ዓለም ከኸዕብቶም ይግባእ።”¹⁴

1. እዞም ዚስዕቡ ቅኑዓት ወይ ዘይቅኑዓት ምዃናም ወስን፡

_____ ኩላቶም ኣብዚ ዓለም ዘድልዩና ሓይልታት ኣብቲ ማህጸን ዓለም እዮም ዚኸዕቡቱ።

_____ ንህይወት መጻኢት ዓለም ምድላው ኣየድልን።

_____ እቶም ኣብ መንግስቲ ኣምላኽ ዘድልዩና ነገራት ኣብዚ ኪኸዕቡቱ ይግባእ።

_____ ናይዚ ህይወት'ዚ ዕላማ፡ ነቶም ኣብታ እትመጽእ ዓለም ዘድልዩና ሓይልታት ንምኸዕባት እዩ።

_____ ሓቀኛ ህይወት ዚጅምር፡ ሰብ ምስ ሞተን ናብቲ መለኮታዊ መንግስቲ ምስ ከደን እዩ።

_____ ሓቀኛ ህይወት ኣብዚ ዓለም ዚጀሚሩ ድሕሪ ኣካላዊ ሞት ድማ ይቐጽል።

2. ገለ ካብቶም ንወድሰብ ኣብቲ ማህጸናዊ ዓለም ዚወሃቡዎ ብቐዓታት ኣየኖት እዮም? _____

3. ገለ ካብቶም ንህይወት ድሕሪ ሞት ዚጠቐሙና ኪኸዕቡቱ ዘለዎም ውህበታት ኣየኖት እዮም? _____

ክፍል 10

ባሃሉላህ ከምዚ ይብል፡

“አብዚ መዓልት’ዚ፡ እቲ ምሉእ ግዴታ ሰብ ናብቲ ኣምላኽ ዚኸዕወሉ ግደ ውሒዝ ጸጋ ምብጻሕ እዩ። ስለዚ፡ ሓደኳ ነቲ ዕቤትን ምንኣስን ናይቲ መቐበሊ ኣይንርኣ። ናይ ገሊኡም ግደ ኣብ ዕማኹ ኢድ ሰብ ይእከብ ይኸውን፡ ናይ ገሊኡም ድማ ኣብ ሓደ ጣሳ ይመልእ ይኸውን፡ ናይ ገሊኡም ድማ ኣብ ሓደ ጃሎን።”¹⁵

1. ብመሰረት ናይቲ ኣብ ላዕሊ ዘሎ ጥቕሲ፡ ነዞም ዚስዕቡ መልሾም፡

ሀ. ኣብዚ መዓልት’ዚ እንታይ እዩ ምሉእ ግዴታ ነፍስወከፍ ሰብ? _____

ለ. ገለ ካብቶም ካብ ኣምላኽ ዝረኹብኩም ቦረኽታት እንታይ እዮም? _____

ሐ. ኣብዚ ላዕሊ ወይ ጥቕሲ “መቐበሊ” ኪብል ከሎ ንምንታይ እዩ ዘመልከት? _____

መ. ስለምንታይ እዩ ነቲ ‘ዕቤትን ምንኣስን’ ናይቲ ናይ ዓቕምታትና መቐበሊ ዝኾነ ክንርኢ ዘይብልና?

ሰ. ካብቲ ናይ ኣምላኽ ጸጋ፡ ግደና ከይንረከብ ዚዓግቱና ሓድሓደ ነገራት እንታይ እዮም ?

2. ካብዞም ዚስዕቡ ኣየኖት እዮም ቅኑዓት?

_____ ናይቲ ዓቕምታትና ‘ዕቤትን ምንኣስን’ ክሳዕ ክንደይ ባላሕቲ ምዃንና የመልከቱ።

_____ ንኣምላኽ ንምግልጋል፣ ድኽመታትና ረሲዕና ኩሉ እምንቶና ኣብኡ ከነንብሮ ይግበኣና።

_____ ኣብዚ ዓለም እቲ ኣምላኽ ዝለገሰልና ዓቕምታት ምስ ዘይነግዕብሎ፣ ኣብታ እትመጽእ ዓለም ምስ እንበጽሕ ነፍሳትና ድኽማት ኪኾና እዮን።

ክፍሌ 11

ባሃኡላህ ከምዚ ይብል።

“ብዛዕባ ባህርይ ነፍሲ ሓቲትካኒ ኣሎኻ። ነፍሲ፣ ናይ ኣምላኽ ምልክት፣ ሓቃውነታ ኣቶም ኣዚዮም ምሁራት ሰባት ኪግንዘቡዎ ዘይክእሉ፣ ምስጢራ ዝኾነ ኣእምሮ ምንም ባሊሕ እንተ ኾነ'ውን ኪትንትኖ ተስፋ ኪህሉዎ ዘይክእል፣ ምዃና ብሓቂ ፍለጥ። ንሳ እታ ካብ መንጎ ኩሉ ፍጡር ብቐዳምነት ናይ ፈጣሪኡ ብልጻት ዝኣወጀት፣ ቀዳመይቲ ነቲ ክብሩ ዘለለዩት፣ ናብ ሓቕነቱ ዝለገበት፣ ኣብ ቅድሚኡ ብሰግደት ዝወደሰት እያ።”¹⁶

1. ነቲ ክፍት ቦታ ምልእዮ።

ሀ. ነፍሲ ናይ ኣምላኽ _____ እያ።

ለ. ነፍሲ ናይ ኣምላኽ _____ ፣ _____ ኣቶም ኣዚዮም ምሁራት ሰባት ኪግንዘቡዎ ዘይክእሉ፣ _____ ዝኾነ ኣእምሮ ምንም ባሊሕ እንተ ኾነ'ውን _____ ተስፋ ኪህሉዎ ዘይክእል፣ ምዃና ብሓቂ ፍለጥ።

ሐ. ነፍሲ እታ ካብ መንጎ ኩሉ ፍጡር _____ ዝኣወጀት፣ ቀዳመይቲ ነቲ ክብሩ ዘለለዩት እያ።

መ. ነፍሲ እታ ቀዳመይቲ _____ ዘለለዩት እያ።

ሰ. ነፍሲ እታ ቀዳመይቲ ናብ ሓቕነቱ _____

ረ. ነፍሲ እታ ቀዳመይቲ ኣብ ቅድሚኡ _____ እያ።

2. ካብዞም ዚስዕቡ ኣየኖት እዮም ቅኑዓት?

_____ “ምግሃድ” ማለት ምርዳእ ማለት እዩ።

_____ ካብ መንጎ ኩሉ ፍጡር፣ ኣቲ መጀመርታ ንኣምላኽ ዘለሊ፣ ኣእምሮ እዩ።

_____ “ባሊሕ” ማለት ስሑል ማለት እዩ።

_____ ምሁር ሰብ ናይ ነፍሲ ምስጢር ይርዳእ።

_____ ንነፍሲ ክንርዳኡ ፈጺምና ስለ ዘይንኸእል ብዛዕባኡ ምስትንታን ኣድላዩ ኣይኮነን።

ክፍሌ 12

ባሃኡላህ ከምዚ ይብል።

“ንስኻትኩም ከምታ ቦቲ ናይቲ ብርቱዕ ኣኸናፋ ምሉእ ሓይልን፣ ብፍጹምን ሕጉስን ትብግት፣ ቦቲ ደረት ዘይብሉ ስፍሓት ሰማያት ንላዕሊ እትዓርግ ዘላ ዑፍ ኢኹም፣ ንሳ ንጥሚታ ንምርዳይ ተደራኻ ብናፍቕት ናብቲ ኣብ መሬት ዘሎ ማይን ጭቃን ትምለስ፣ ኣብቲ ሰክዔት ባህጋ ምስ ተታሕዘት ድማ ነቲ ምንፋራ ናብቲ ዝመጸትሉ

ግዝኢታት ከትቅጽሎ ዓቕሚ ትሰለን። ነቲ ኣብ ኣኸናፋ ለጊቡ ዘሎ ናይ ጭቃ ሰኽም ንምርጋፍ ሓይሊ ብምስኣና፡ እዛ ዑፍ'ዚኣ ከሳዕ ሕጂ ተቐማጢት ሰማያት እኳ እንተ ነበረት፡ ሕጂ ግን መቐመጫ ኣብ ሓመድ ከትገብር ተገዲዳ ኣላ። ስለዚ፡ ምልክታት፡ ምእንቲ ኣብቲ ሰማያት መለኮታዊ ፍልጠታይ ንምዕራግ ከይትኸልከሉስ ነተን ኣኸናፍኩም ብናይ ፋሉልነትን ከንቱ ባህግታትን ጭቃ ኣይተርስሑወን፡ ብናይ ቅንእን ጽልእን ሓመድ ድማ ኣይትጸይቑወን።”¹⁷

1. ነዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ወድኣየን፡-

ሀ. እታ ኣብዚ ጥቕሲ ባሕራህ ዚዛረበላ ዑፍ እታ _____ እያ።

ለ. እዛ ዑፍ'ዚኣ ናይቲ _____ ነባሪት እያ።

ሐ. እቲ ኣኸናፋ ምስ ዚጭቅው ኣብ _____ ገዛ ከትደሊ ትግደድ።

2. ሕጂ፡ ነዘን ዚስዕባ ሕቶታት መልሽ፡

ሀ. “ኣኸናፍ” ነፍሲ ብኸመይ መገዲ “ይጭቅዋ”? _____

ለ. ገለ ካብቶም ከም “ማይን ጭቃን” ኮይኖም ነተን ኣኸናፋት ነፍሲ ጽዕነት ዚኸኑወን እንታይ ኢዮም?

ሐ. ናብቲ ሰማያት መለኮታዊ ፍልጠት ከይንጻርግ ዚኸልከሉና ሓድሓደ ነገራት እንታይ እዮም?

መ. ስለምንታይ እዩ እታ ነፍሲ ነቲ ሰማያዊ ቤታ ምስቲ ናይዚ ዓለም ሓመድ ከትቅደር እትደሊ?

3. እዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ቅኑዓት ምዃነን ወስን፡

_____ ዓለማዊ ልግበት ነቲ መንፈሳዊ ግስጋስና የሰናኸሎ።

_____ ፋሉላትናን ከንቱ ባህግናን ናብቶም ሰማያት መለኮታዊ ፍልጠት ንኸይንነፍር ይግግቱና።

_____ ቅንእን ጽልእን ናይ ወድሰብ ተፈጥሮኣዊ ባህርያት ብምዃኖም ነታ ነፍሲ፣ ጸር ኣይኮኑዎን እዮም።

_____ ካብ ልግበታት ዓለም ብምልቃቕ ካብቶም ኣብቲ ስፍሓት ሰማያት ንምንፋር። ዚግግቱና ሰኽማት ንነብስና ናጻ ክንገብራ ንኸእል ኢና።

_____ ናይ ነፍሲ ቤት፣ ኣብዛ ዓለም እዩ።

ክፍሌ 13

ባሃሉላህ ከምዚ ይብል፡

“ንዓለምን ንኹሉ አብአ ዚነብርን ዚንቀሳቅስን ምስ ፈጠረ፡ ንሱ ቦቲ ቀጥታዊ ስርሒት ናይቲ ዘይግታእን ልኡላውን ፍቓዱ፡ ንወድሰብ፡ ነቲ ንኣኡ ንኺፈልጦን ከፍቅሮን ዘኸለሎ ፍሉይ ስያሜን ብቕዓትን ንኪህቦ መሪጹ - እዚ ብቕዓት'ዚ ከምቲ ንምሉእ ፍጥረት ሰረት ዝኾነ አፍራዬ ድራኸን ፈላሚ ዕላማን ኪቕጽር ይግባእ አብቲ ናይ ነፍስወከፍ ፍጡር ውሽጣዊ ሓቃውነት ነቲ ብርሃን ናይ ሓንቲ ካብ ሰማቱ አንቢሩ፡ መቐበሊ ናይ ሓንቲ ካብተን ናይ ባህርያቱ ክብሪ ድማ ገይሩዎ። አብቲ ናይ ሰብ ሓቃውነት ግን ነቲ ናይ ኩሉ ሰማቱን ባህርያቱን ብርሃን አተኩሩሉ፡ መስትያት ናይ ገዛእ ርእሱ መንነት ድማ ገይሩዎ። ካብ ኩሉ ፍጡር፡ ወድሰብ ነዚ አዚዩ ዓቢ ህያብን ዘይውዳእ ውህበትን ተቐባሊ ኪኸውን ተሓርዮ አሎ።”¹⁸

1. ነቲ ክፍት ቦታ ምልላዮ

ሀ. ንሱ ቦቲ ቀጥታዊ ስርሒት ናይቲ ዘይግታእን ልኡላውን ፍቓዱ፡ ንወድሰብ፡ ነቲ ንኣኡ _____ ፣ _____ ዘኸለሎ ፍሉይ ስያሜን ብቕዓትን ንኪህቦ መሪጹ

ለ. አብቲ ናይ ነፍስወከፍ _____ ውሽጣዊ ሓቃውነት ነቲ ብርሃን ናይ _____ አንቢሩ፡ መቐበሊ ናይ _____ ድማ ገይሩዎ።

ሐ. አብቲ ናይ ሰብ ሓቃውነት ግን ነቲ ናይ _____ ብርሃን አተኩሩሉ፡ መስትያት _____ መንነት ድማ ገይሩዎ።

2. ሕጂ ነዘን ዚሰዕባ ሕቶታት መልሽን፡

ሀ. ገለ ካብተን ባህርያት ኣምላኽ ክትጠቅስ ትኽእልዮ? _____

ለ. ካብተን ነፍሲ ሰብ ከተንጸባርቕን ኣትኽእል ገለ ባህርያት ኣምላኽ ኣየኖት እየን? _____

ሐ. እዘን ባህርያት'ዚ ኣተን ብኸመይ ኪገሃዳ ይኽእላ? _____

መ. ወድሰብ ነየናይ ፍሉይ ውህበት ኪረክብ ኢሉ እዩ ተመሪጹ? _____

3. ካብዘን ዚስዕባ ኣየኖት እየን ቅኑዓት?

_____ ወድሰብ ካብ ካልእ ፍጡር እተፈልየ ኣይኮነን።

_____ ንኣምላኽ ምፍላጥን ምፍቃርን ናይቲ መሰረት ኩሉ ፍጥረት ዝኾነ ፈልፋሊ ድራኽን ቀዳማይ ዕላማን እዩ።

_____ ናይ ነፍስወከፍ ፍጡር ሓቃውነት፣ናይ ሓንቲ ካብተን ባህርያት ኣምላኽ ተቐባሊ እዩ።

_____ ነፍሲ ሰብ ንኹሉ ባህርያት ኣምላኽ ከተንጸባርቕ ትኽእል።

ክፍሊ 14

ባሕሪ ከምዚ ይብል፡

“ይኹንበር፣ ልክዕ ከምቲ ነበልባል ሓዊ ኣብታ ቀንዶል ተሰዊሩ ዘሎ፣ እቶም ጨራታት ብርሃን ድማ ኣብታ መብራህቲ ተደገሎም ዘለዉ፣እቲ ጸሓይ መለኮታዊ ውህበትን፣ ምንጪ ሰማያዊ መሪሕነትን ነቲ ሓቃውነት ሰብ ዝሃበ ሓይልታት ድማ ብተመሳሳሊ መገዲ ኣብ ውሽጡ እዮም ተደገሎም ዘለዉ። ከምቲ ብርሃን ጸሓይ ኣብ ትሕቲ'ቶም ነቲ መስትያት ከዲኖምዎ ዘለዉ ሓመድን ርስሓትን ተኸዊሉ ዘሎ፣ ናይዞም ሓይልታ'ዚኣቶም ብርሃን ድማ ብዓለማዊ ባህግታት ተኸዊሉ ኪኸውን ይኽእል እዩ። እታ ቀንዶል ወይ እታ መብራህቲ ብገዛእ ርእሳ ሓገዝ ዘይብሉ ጸዕሪ ክትውላዕ ኣይትኽእልን እያ። እቲ መስትያት እውን ባዕሉ ካብቲ ርስሓቱ ናጻ ኪኸውን ፈጹም ኣይከእልን እዩ። ከሳዕ ሓዊ ዚቃጸል፣ እታ ቀንዶል ፈጹም ከም ዘይትውላዕ ንጹርን ብሩህን እዩ፣ እቲ ርስሓት ካብቲ መስትያት ከይለገሰ ድማ፣ እቲ መስትያት ነቲ ምስሊ ጸሓይ ኪቐርጽን ነቲ ብርሃኑን ጸዳሉን ድማ ከንጸባርቕን ብፍጹም ኣይከእልን።”¹⁹

1. “ድጉል” እትብል ቃል እንታይ ማለት? እያ? _____

2. ኣየኖት ሓድሓድ ሓይልታት እየን ኣብ ነፍሲ ሰብ ተደገሎን ዘለዎ? _____

3. መብራህቲ እንታይ ድጉል ዓቕሚ ኣሎዎ? _____

4. መስትያት እንታይ ድጉል ዓቕሚ ኣሎዎ? _____

5. መብራህቲ ብርሃን ምሃብ ምእንቲ ክትክእል እንታይ ክትገብሩ ኣሎካ? _____

6. መስትያት ብርሃን ምንጽብራቕ ምእንቲ ክትክእል እንታይ ክትገብሩ ኣሎካ? _____

7. መብራህትን መስትያትን ነቲ ድጉል ዓቕሙን ባዕላተን ከግህዳኦ ይኽእሉ ዲዮን? _____

8. ነዝን ክልተ ኣብነታት ከመይ ጌርና ምስ ነፍሲ ከነዛምደን ንኸእል? _____

9. መንደር ንነፍሲ ሰባት ዓቕምታተን ንኸግህዳ ዘኸእለን? _____

ክፍሊ 15

ባሕሪ-ላህ ከምዚ ይብል፡

“ናይቲ ጥንታዊ ህያው ማዕጸ ፍልጠት፡ ንሰባት ዕጹው እዩ ነይሩ፡ ዕጹው ኮይኑ ድማ ኪቐጽል እዩ፡ ናይ ወድሰብ ርድኢት ናብቲ ቅዱስ ኣጸደኡ ዘእቱ መገዲ ኪረከብ ኣይከእልን፡ ይኹንምበር፡ ከም ምልክት ምሕረቱ፡ ከምኡውን ከም መርትዖ ፍቕራዊ-ሓልዮቱ፡ ነቶም ጸሓይት መለኮታዊ መሪሕነቱን ምልክታት መለኮታዊ ሓድነቱን፡ ንሰባት ኣግሂዱሎም፤ ነዘም ቅዱሳት ህያውያን ምፍላጥ ድማ ምስቲ ንኣኡ ዚህሉ ምፍላጥ ተመሳሳሊ ንኪኸውን ኣዚዞ፡ እቲ ንኣታቶም እተኣመነ፤ ንኣምላኽ ተኣሚኑ ኣሎ፡ እቲ ንጸውዒቶም ዚሰምዕ፡ ነቲ ድምጺ ኣምላኽ ሰሚዑ ኣሎ፤ እቲ ነቲ ሓቅነት ግልጽቶም ዚምስከር ድማ ንሓቅነት ኣምላኽ መስኪሩ ኣሎ፡ እቲ ካባታቶም ዘልግሰ ካብ ኣምላኽ ኣልጊሱ ኣሎ፡ እቲ ዘይኣመናም ድማ ንኣምላኽ ኣይኣመናን፡ ነፍሰወከፎም ነዚ ዓለምዚ ምስ ላዕለዋይ መንግስታት ዘራኸብ መገዲ ኣምላኽ፡ ከምኡውን ንኸሉ ኣብ መንግስታት ዓለምን ሰማይን ዘሎ ሰንደቕ-ዕላማ ሓቅነቱ እዮም፡ ንሳቶም ኣብ መንጎ ሰባት፡ ክሰተታት ኣምላኽ፤ ናይ ሓቅነቱ መርትዖታት፤ ናይ ክብሩ ምልክታት እዮም፡”²⁰

1. ነቲ ኣብ ላዕሊ ዘሎ ጥቕሲ መሰረት ብምግባር ነዝን ዚስዕባ ሕቶታት መልሹን፡
- ሀ. ንኣምላኽ ብቐጥታ ክንፈልጦ ንኸእል ዲና? _____

- ለ. ከመይ ጌርና ደኣም ኢና ንኣምላኽ እንፈልጦ? _____

- ሐ. ገለ ካብቶም ጸሓይት መለኮታውያን መሪሕ ክትሰሚ ትኸእልዩ? _____

- መ. እቶም ንግልጺታት ኣምላኽ ጽን ዝበሉ ንኣየናይ ድምጺ እዮም ሰሚዖም? _____

ሰ. ነቲ ጽውዓ ልኡኻት ኣምላኽ ምስማዕ ክንኣቢ ከሎና ካብ መን ኢና ኣንርሕቕ ዘሎና? _____

2. ነዘን ዚሰዕባ ሓረጎት ምሉኣት ግበረን፡

ሀ. ማዕጺ ፍልጠት ጥንታዊ ህላወ ዕጹው ነይሩ፡ _____
ኪቕጽል እዩ፡፡

ለ. ናይ ዝኾነ ሰብ ምስትውዓል ናብቲ _____
ኣይኪበጽሕን እዩ፡፡

ሐ. ኣምላኽ ነቶም ግልጺታቱ ከም ናይ _____ ምልክትን ከም መርትዖ
_____ ኢዩ ልኢኹዎም፡፡

መ. ምልላይ ግልጺታት ኣምላኽ ምስ _____ ይመሳሰል፡፡

ሰ. እቲ ንኣታቶም እተቐበለ _____ ፡፡

ረ. እቲ ንጻውዒቶም ዚሰምዕ _____ ፡፡

ሸ. ነፍሰወክፎም _____
መገዲ ኣምላኽ _____ ፡፡

3. ካብዘን ዚሰዕባ፡ ኣየኖት እየን ቅኑዓት?

- _____ ብናትና ጻዕሪ ጥራይ ብመንፈስ ክንዓቢ ንኽእል ኢና፡፡
- _____ ኣምላኽ ኣእምሮ ሂቡና እዩ፡ እዚ ድማ ንግስጋሰና እኹል እዩ፡፡
- _____ ነቲ ግልጺት ኣምላኽ ብምቕባል ጥራይ ብመንፈስ ክንምዕብል ንኽእል ኢና፡ ብዙሕ ጻዕሪ ክንገብር ድማ ኣየድልዩ፡፡
- _____ ነቲ ግልጺት ኣምላኽ ብምቕባል ጥራይ ኢና ብመንፈስ ክምዕብል ኣንኽእል፡ ብድሕሪዚ ግን ቡቲ ትምህርቱ ንኽንመላለስ ጻዕሪ ክንገብር ይግባእ፡፡
- _____ ንኣምላኽ ብቐጥታ ክንፈልጦ ንኽእል ኢና፡፡
- _____ ሰብ ከም ኣምላኽ ኪኸውን ይኽእል እዩ፡፡
- _____ ኣምላኽ ልዕሊ ርድኢት ሰባት ክብ ዝበለ እዩ፡፡
- _____ ንቃላት ግልጺት ኣምላኽ ክንሰምዕ ከሎና፡ ንድምጺ ኣምላኽ ንሰምዖ ኣሎና ማለት እዩ፡፡

ክፍሉ 16

ባሕሪ-ላህ ከምዚ ይብል።

“ከብያትን ልኡኻት አምላኸን ንወድሰብ ናብቲ ቅኑዕ መገዲ አምላኸ ንኺመርሑዎ ጥራይ እዮም ተላኢኹም። ዕላማ መሰረት ግልጽቶም፡ ምእንቲ ሰባት ኣብ እዋን ሞት ብኣዚዩ ዝለዓለ ንጽህናን ቅድስናን ብፍጹም ገለልትነትን ናብቲ ዙፋን ናይቲ ኣዚዩ ዝለዓለ ንኺዓርጉ ብማለት ንኹሉ ሰብ ንምምሃር እዩ።”²¹

ኣብ ካልእ ጽሑፋቱ ድማ ከምዚ ይብል።

“ሰብ እቲ ዝለዓለ ክታብ እዩ። ግንከ ጉድለት ብቐዕ ትምህርቲ ነቲ ብመሰረቱ ዚውንኖ ነገራት ነፊጉዎ። በታ ካብ አምላኸ ዝወጸት ሓንቲ ቃል፡ ህያው ንኪኸውን ተጻዊዑ፤ ቀጺሉ ብኸልእ ቃል፡ ነቲ ምንጪ ትምህርቱ ንኺለለ ተመራሖ፤ ብጌና ካልእ ቃል፡ መዓርጉን ጽሕፍቶኡን ተጻቂቡሉ። እቲ ዓብዩ ህያው ይብል፤ ንሰብ ከም ሓደ ዋጋ ብዘይርከበም ኣዕናቕዎ ዝመልእ ዕድና ጌርኩም ሕሰቡዎ። ትምህርቲ ጥራይ እዩ ነቲ መዝገባቱ ኪቐልጥን ንወድሰብ ድማ ካብኡ ንኺረብሕን ዘኸለሎ። ዝኸነ ሰብ ነቶም ካብ ቅዱስ ፍቓድ አምላኸ እተላእኩ ቅዱሳት ጽሑፋት ዝገለጹዎም እንተ ዘስተንትኖም፡ ምእንቲ እቲ 'እቲ መንግስቲ ናይ አምላኸ ኪኸውን እዩ' ዚብላ ቃላት ዘለዎ ማሕተም ኣብ ነፍሰወከፍ ልቢ ኪልጠፍ፡ ብርሃን መለኮታዊ ውህበትን ጸጋን ምሕረትን ድማ ንኹሉ ሰብ ኪኸልሎ ብማለት፡ ዕላማኡም ኹሉ ሰብ ከም ሓንቲ ነፍሲ ኮይኖም ንኺቕጹእ እዩ።”²²

1. ንምንታይ ዕላማ እዮም እቶም ከብያትን ልኡኻት አምላኸን ተላኢኹም? _____

2. ዕላማ መሰረት ግልጽቶም እንታይ እዩ? _____

3. “ክታብ” እንታይ ማለት እዩ? _____

4. ጉድለት ብቐዕ ትምህርቲ እንታይ ሳዕቤናት ኣለዎ? _____
5. ብቐዕ ትምህርቲ እንታይ ይፈጥር? _____

6. ምንጪ ትምህርትና እንታይ እዩ? _____

7. ጽሕፍቶና እንታይ እዩ? _____
8. ገለ ካብቶም ትምህርቲ ዘግህዎም ክቡራት ዕንቁታት እንታይ ኢዮም? _____

9. ነቶም ቅዱሳን ጽሑፋት ምስ እነስተንትኖም እንታይ ኢና ቀልጢፍና ንርኢ? _____

ክፍሊ 17

ባሕሪ-ላህ ከምዚ ይብል፡

“ኩነታት ነፍሲ ድሕሪ ካብ ስጋ ምፍላይ ብዚምልከት ብተወሰኹ ሓቲትካኒ ኔርካ። እታ ናይ ሰብ ነፍሲ ብመገዲ ኣምላኽ ትመላለስ እንተ ደኣ ነይራ፡ ብርግጽ ናብቲ ክብሪ ፍቁር ክትምለስን ክትእከብን እያ። ብጽድቂ ኣምላኽ! እቲ እትበጽሖ ደረጃ ክሳብ ክንድዚ ብምጃኑ፡ ብርዒ ክትቀርጸ ወይ ልሳን ክትገልጸ ኣይከኣለንን። እታ ኣብቲ ሃይማኖት ኣምላኽ እምንቲ ኮይና ዝጸንሐትን ኣብቲ መገዱ ከይተወላወለት ጸኒዓ ደው ዝበለትን ነፍሲ ምስ ዓረገት፡ ክሳብ ክንድዚ ሓይሊ ብምውናና ኩለን ኣምላኽ ዝፈጠረን ዓለማት ብኣኣ ኪረብሓ ይኸእላ።”²³

1. ነዘን ዚስዕባ ዓረፍተነገራት ምሉእት ግበረን፡

ሀ. ናይ ሰብ ነፍሲ _____ ትመላለስ እንተ ደኣ ነይራ፡ ብርግጽ ናብቲ ክብሪ ፍቁር _____ ክትምለስን ክትእከብን እያ _____

ለ. እቲ እትበጽሖ ደረጃ ክሳብ ክንድዚ ብምጃኑ፡ _____ ኣይከኣለንን።

ሐ. እታ ኣብቲ ሃይማኖት ኣምላኽ _____ ዝጸንሐትን ኣብቲ መገዱ _____ ዝበለትን ነፍሲ ምስ _____ ክሳብ ክንድዚ ሓይሊ ብምውናና _____ ብኣኣ _____ ይኸእላ።

ክፍሊ 18

ባሕሪ-ላህ ከምዚ ይብል፡

“እታ ኣብቲ ካብ ስጋ እትፍለየሉ ሰዓት፡ ካብ ከንቱ ሓሳባት ህዝብታት ዓለም ንጽህቲ ዝኾነት ነፍሲ፡ እተባረኸት እያ። ከምዚ ዝበለት ነፍሲ ብፍቓድ ፈጣሪኣ ትነብርን ትንቀሳቐስን ፡ ኣብቲ ኣዚዩ ዝለዓለ ገነት ድማ ትኣቱ። ገረዳት ሰማይ፡ ተቐማጦ ናይቶም ዝለዓሉ ኣደራሻት፡ ኣብ ዙርያኣ ኪሆዳ እየን፡ ነብያት ኣምላኽን ሕፋሮቱን ድማ ምሕዝነታ ኪደልዩ እዮም። እታ ነፍሲ ምሳታቶም ብናጻ ከተዕልል እያ፡ ነቲ ኣብ መገዲ ኣምላኽ፡ ጎይታ ኩለን ዓለማት፡ እተጻወረቶ ኩሉ ድማ ከተዘንትወሎም ኢያ።”²⁴

“ነቲ ሓጥያተኛ ይቐረ ኪብለሉ ይግባእ፡ ንትሑት ኩነታቱ ድማ ብፍጹም ኪንዕቆ ኣይግባእን፡ ከመይሲ ሓደኳ መወዳእታኡ ዚፈልጥ የልቦን። ከንደይ ግዜ እዩ ሓደ ሓጥእ፡ ኣብ ግዜ ሞቱ፡ ናብ ምንጩ እምነት ዘይበጽሑ፡ ካብቲ ዘይመውት መስተ ብምስታይ ድማ ናብቶም ላዕለዎት ጭፍራ ዘይነፈረ! ከምኡውን ከንደይ ግዜ እዩ ሓደ ውፋይ ኣማኒ፡ ኣብ ግዜ ዕርገት ነፍሱ ኣዚዩ ተቐዩሩ ብምጽናሑ ናብቲ ኣዚዩ ዝተሓተ ሓዊ ዘይወደቐ!”²⁵

1. ነፍስና ካብ ሲጋና ምስ ተፈልየት ኣብ ከመይ ኩነታት ክትህሉ ይግባእ? _____

2. ገለ ከንቱ ዝኾኑ ሓሳባት ግለጽ? _____

3. እታ ካብ ከንቱ ሓሳባት ዝነጸህት ነፍሲ፡ ድሕሪ ሞት ብኸመይ መገዲ እያ እትነብርን እትንቀሳቐስን? _____

4. ንከምዚእ ዝበለት ነፍሲ መን እዮም ዚመሓዙዎ? _____

5. ከምዚእ ዝበለት ነፍሲ ምስ ነብያት ኣምላኽን ሕሩያቱን ምዝራብ ክትክእል ዲያ? _____

6. ምድራዊ ህይወትና ብኸመይ መገድን መኣስን ከም ዚውዳእ ኣቐዲምና ከንፈልጥ ንኸእልዶ? _____

7. ናብቲ ተመዲቡልና ዘሎ ዘልኣለማዊ ህይወት ንምብጻኡ ሕጂ እንታይ ክንገብር ንኸእልዎ? _____

ክፍሊ 19

ዓብዱልባሃ ከምዚ ብምባል ይገልጽ፦

“እታ መንፈስ ሰብ ነዚ ባእታዊ ቅርጺ ምስ ደርበየቶ ንዘልኣለም ሰለ እትነብር፡ ከም ካልኣት ነበርቲ ነገራት ብዘይ ጥርጥር ክትግሰግሰ ክእለት ኣሎዎ፤ ሰለዚ ሓደ ሰብ ምእንቲ እታ ዝሓለፈት ነፍሲ ክትግሰግሰን ይቐረ ክትበሃልን ወይ ድማ ተቐባሊት መለኮታዊ ልግስን ውህበታትን ጸጋን ክትከውን ኪጽሊ ይኸእል እዩ። ሰለዚ ከኣ'ዩ ኣብቲ ናይ ባሃኡህ ጸሎታት ስለቶም ናብታ እትመጽእ ዓለም ዝዓረጉ ሕድገትን ይቐረታን ኣምላኽ ዚጽለየሎም። ብተወሳኺ፡ ከምቲ ሰባት ኣብዛ ዓለም ከለዉ ኣምላኽ ዘድልዮም፡ ኣብታ እትመጽእ'ውን የድልዮም እዩ።

ፍጡራት ኩሉ ግዜ ደለይቲ እዮም፡ ኣምላኽ ድማ ኣብዛ ዓለም'ዚኣ ይኹን ወይ ኣብታ እትመጽእ፡ ኩሉ ግዜ ካብታቶም ፈጸሙ ናጻ እዮ።²⁶

ንምንታይ ኢና ስለ ነፍሳት ናይቶም ብሞት ኣተፈልዩ እንጽሊ?

ክፍሊ 20

ዓብዱልባሃ ከምዚ ይብል፡

“ናይ ሰብ ነፍሲ ካብዚ ሓላፊ ኩምራ ሓመድ ተንሲኦ ናብቲ ናይ ኣምላኽ ዓለም ምስ ደየበት፡ እቶም መጋረጃታት ኪእለዩ እዮም፡ ርጉጽነታት ናብ ብርሃን ኪመጹ እዮም፡ ኩሎም ኣቐዲሞም ዘይፍለጡ ዝነበሩ ነገራት ኪንጸሩ እዮም፡ ሕቡኣት ሓቕታት ድማ ኪስትውዓሉ እዮም።

“ሓደ ህያው፡ ኣብቲ ናይ ማህጸን ዓለም ከሎ፡ እዝኑ ዘይሰምዕ፡ ዓይኑ ዘይርእዮ፡ ኣፉ ዘይዛረብ ምንባሩ ሕሰብ፤ ከመይ ኢሉ ካብ ኩሉ ኣስተብህሎታት ፈጸሙ ተኸሊኡ ከም ዝነበረ። ይኹንምበር፡ ካብታ ናይ ጸልማት ዓለም ምስ ወጸ፡ ናብዛ ናይ ብርሃን ዓለም ሓሊፉ፡ ብድሕሪኡ ዓይኑ ርእየ፡ እዝኑ ሰሚዓ፡ ልሳኑ ተዛሪባ። ብተመሳሳሊ መገዲ፡ ካብዚ መዋቲ ቦታ ኣልጊሱ ናብቲ መንግስቲ ኣምላኽ ምስ በጽሖ፡ ሽዑ ብመንፈስ ኪውለድ እዩ፤ ሽዑ እታ ዓይኒ ኣስተብህሎኡ ክትክፈት እዩ፡ እዝኒ ነፍሱ ክትሰምዕ እዩ፡ ኩሎም'ቶም ኣቐዲሙ ዘይፈልጡም ዝነበረ ሓቕታት ድማ ግሁዳትን ጉጹራትን ኪኹኑ እዮም”²⁷

1. ነቶም ክፉታት ቦታ ምልክዮም

ሀ. ነፍሲ ሰብ ነዛ ዓለም ምስ ገደፈታ፡ ሽዑ

- መጋረጃታት _____ ፤
- ከምኡውን ርጉጽነታት _____ ፤
- ቅድሚ ሕጂ ዘይፍለጡ ዝነበሩ ነገራት _____ ፤
- ከምኡውን ሕቡኣት ሓቕታት _____ ።።

ለ. ኣብቲ ናይ ማህጸን ዓለም ከሎና፡ እዝና _____ ፡ ዓይንና _____ ፤ ኣፉና _____ ምንባሩ ሕሰብ።

ሐ. ካብታ ናይ ጸልማት ዓለም ምስ ወጸእና፣ ናብዛ ናይ ብርሃን ዓለም ንኣልፍ፣ ብድሕሪኡ ዓይንና _____ ፣ እዝንና _____ ፣ ልሳንና _____

መ. ብተመሳሳሊ መገዲ፡ ካብዚ መዋቲ ቦታ ኣልጊስና ናብቲ መንግስቲ ኣምላኽ ምስ በጻሕና _____

ሰ. ሸው እታ ዓይኒ ኣስተብህሎና ክትክፈት እያ፡ እዝኒ _____ ክትሰምዕ እያ፡ ኩሎም'ቶም _____ ዝነበርና ሓቕታት ድማ ግሁዳትን ንጹራትን ኪኾኑ እዮም፡፡

2. እዞም ዚስዕቡ ዓረፍተነገራት ቅኑዓት ምዃናም ወስን፡

_____ ኣብ ውሽጢ ናይ ማህጸን ዓለም ከሎና ብዛዕባ'ዚኣ ዓለም ንፈልጥ ኢና፡፡

_____ ድሕሪ ሞት ዚህልወና ኩነታት፡ እቲ ኣብዚ ህይወት'ዚ ተሰዊሩና ዘሎ ሓቂ እዩ፡፡

_____ ድሕሪ ሞት፡ ፈጻሞም ሓደስቲ ዝኾኑ ኣድማሳት ኣብ ቅድመና ኪኸፈቱ እዮም፡፡

_____ ምስ ሞትና፡ ከም ብሓድሽ ንምውላድ ናብዚ ዓለም ክንምለስ ኢና፡፡

ክፍለ 21

ባሕሪ ኣህ ከምዚ ይብል፡

“እምበኣር ሕጂ ብዛዕባ'ቲ ናይ ሰብ ነፍሳት ካብ ስጋ ምስ ተፈለፍ ነንኣድሕደን ምፍልላጠን ይቐጽል ዲዩ ንዚብል ሕቶኻ፡ ናይቶም ኣብ ውሽጢ'ታ ቀያሕ መርከብ ዝኣተዉን እተቐመጡን ነፍሳት ህዝቢ ባሕ፡ ነንኣድሕደን ከም ዚራኸባን ከም ዚመሓዘዋን፡ ምስቲ ህይወታተንን ትጽቢታተንን ዕላማኣንን ሃንቀውታኣንን ኣዚየን ስለ ዚተኣሳስራ ድማ ከም ሓንቲ ነፍሲ ከም ዝኾና ፍለጥ፡፡ ብሓቂ ንሳተን እየን እቲ ምሉእ ሓበሬታ ዘለወን ከምኡ'ውን ኣዲንተን በላሕቲ፡ ብምስትውዓል ከኣ እተመልኣ፡ ስለዚ ድማ ባሕ ኩሉ ዚፈልጥን ብኹሉ ጥበበኛን ተኣዚዙ ኣሎ፡፡

“እቶም ናይታ መርከብ ኣምላኽ ተቐማጦ ዝኾኑ ህዝቢ ባሕ፡ ኩላቶም ናይ ነንኣድሕዶም ኩነታትን ሃለዋትን ይፈልጡ እዮም፡ ብፈቓር ምሕዝነትን ሕውነትን ድማ እተኣሳሰሩ እዮም፡፡ ከምዚ ዝበለ ኩነታት ግን ኣብቲ እምነቶምን ኣክያይዳኦምን ኪምርኮስ ግድን እዩ፡፡ እቶም ኣብ ተመሳሳሊ መዓርግን ደረጃን ዘለዉ ንናይ ሓድሕዶም ብቐዓትን ባህርይን ዓወትን ክእለትን ይግንዘቡ እዮም፡፡ ይኹንምበር፡ እቶም ኣብ ታሕተዋይ ደረጃ ዘለዉ ነቲ ናይቶም ኣብ ልዕሊኦም ዘለዉ ደረጃ ብምሉኡ ኪርድኡዎ ወይ ነቲ ብቐዓቶም ኪግምግሙዎ ክእለት የብሎምን፡፡ ነፍስወከፍ ምቕሊቱ ካብ ጎይታኻ ኪወስድ እዩ፡፡ እቲ ነፍሱ ናብ ኣምላኽ ናብቲ ልዑል ጎይታ ኩሉ፡ ናብቲ ኣዚዩ ብርቱዕ፡ ናብቲ ወትሩ ይቐረ በሃሊ፡ ናብቲ ፍጹም ምሕረተኛ ክሳብ እትዓርግ ገጹ ናብ ኣምላኽ ዝመለሰ፡ ኣብ ፍቕር ድማ ብጽንዓት ዝተመላለሰ ሰብ ብጹእ እዩ፡፡”²⁸

1. ኣብታ እትመጽእ ዓለም ነቶም ኣብዛ ዓለም'ዚኣ ዝፈለጥናዮም ሰባት ከነለልዮም ዲና? _____

2. ኣብታ እትመጽእ ዓለም እቲ ኣብ መንጎ ነፍሳት ዘሎ ዝምድና ክሳብ ክንደይ ጥበቕ ኪኸውን እዩ? _____

3. እቲ ኣብታ እትመጽእ ዓለም ኣብ መንጎ ነፍሳት ዚህሉ ፍልልያትን ፍሉይነታትን ኣብ ምንታይ ዝተመርኮሰ እዩ?

4. ካብ ጸጋ ኣምላኽ ዚዕገት ሰብ ኪህሉ ዲዩ? _____

ክፍሊ 22

ባሕሪ ኣህ ከምዚ ብምባል ይምሕጸነና፡

“ዎ ኣገልገልተይ! ኣብዘን መዓልታት'ዚኣተን ከምኡ'ውን ኣብዚ ምድራዊ መስመር'ዚ፡ ምስቶም ድሌታትኩም ዚቃረኑ ነገራት ብኣምላኽ ተኣዚዞምን ተጋሂዶምን እንተ ኾይኖም፡ ኣይትጉሃዩ፤ ከመይሲ ፍጹም ደስታን ገነታዊ ሓጎስን ዝመልኦን መዓልታት፡ ብርግጽ ተቐሚጠናልኩም ኣለዎ። ቅዱሳትን ብመንፈስ ክበሪ ዝመልኦንን ዓለማትን ንኣዲንታትኩም ኪገሃዳ እየን። ንሰኻትኩም ኣብዛ ዓለም'ዚኣን ኣብታ እትመጽእን ካብቲ ጥቕመን ክትካፈሉ፡ ካብቲ ደስታኣን ክትማቐሉ፡ ካብቲ ናባዩ ጸጋኣን ድማ ግደ ክትወሃቡ ብኣምላኽ ተመዲቡልኩም ኣሎ። ብዘይ ጥርጥር ናብ ኩላተን ክትበጽሑ ኢኹም።”²⁹

1. ካብዘን ዚስዕባ ኣየኖት ቅኑዓት ምዃነን ወስን፡-

_____ ነገራት ከምቲ ዝደለናዮም ምስ ዘይኮኑሉና ክንጉሂ ይግበኣና።

_____ ኩሉ፡ ጽቡቕ ይኹን ሕማቕ፡ ብኣምላኽ እተኣዘዘ እዩ።

_____ ናይ ሓጎስ መዓልታት ተመዲቡልና ኣሎ።

_____ ቅዱሳትን ብመንፈስ ጸዳል ዝመልኦንን ዓለማት ክንርኢ ኢና።

_____ ኣብዚ ህይወት'ዘን ኣብቲ ዚመጽእን ካብቲ ናይተን ቅዱሳትን መንፈስ ጸዳል ዝመልኦንን ዓለማት ረብሓታት ንኸንካፈል ጽሕፍቶና እዩ።

2. ነገራት ከምቲ ዝደለናዮም ምስ ዘይኮኑሉና ስለምንታይከ ዘይንጉሂ? _____

3. ባሕሪ ኣህ ኣብዚ ጽሑፍ'ዚ እንታይ መብጽዓ ይህበና? _____

ክፍሉ 23

አብዚ ኮርሰ'ዚ ንትርጉም ህይወት ሰብ አስተንቲንኩምዎ ኣሎኹም። ንባህርይ ነፍስን ዕላማ ህይወትን፡ ዕላማ ህይወት ኣብዛ ዓለም፡ መንፈሳውያን ዓቕምታት ምኽባትን ብዚምልከት፡ ከምኡውን እተተስፈወና ብደስታን ክብርን ዝመልእ ዘልኣላማዊ ህይወት ብዚምልከት ተማሂርኩም ኣሎኹም። ኣብቲ ካልኣይ ክፋል ናይቲ መጽሓፍ፡ ብዛዕባ ክልተኣዊ ዕላማ ተዛራብና ኔርና - ነቲ ናይ ባዕልና መንፈሳውን ኣእምሮኣውን ዕቤት ንምቕጻልን ኣብ ምቕያር ማሕበረሰብ ኣበርክቶ ምግባርን። እነሆ እምበኣር ብመሰረት ናይቲ ብዛዕባ ግስግሳ ነፍሲ ዝቐሰምናዮ ግንዛቤ፡ ናብቲ ኣምር ንምምላስን ኣብ ክልቲኡ መዳያት ናይቲ ዕላማ ንምስታፍን፡ ነቲ ኣብኡ ዘሎ ኣገዳስነት ንምሕሳብን ዘሎና ዕድል። ካብቲ ነዞም ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ኣርእስቲ መሰረት ብምግባር ዚካየድ ዘተ፡ እቲ ኣስተንትኖኹም ረብሓ ኪረክብ ይኽእል እዩ።

1. መንፈሳውያን ባህርያት ምምዕባል
2. ትእዛዝ ኣምላኽ ምኽባር
3. ንጽቡቕ መነባብሮ ወድሰብ ኣበርክቶ ምግባር
4. ቦቲ መገዲ ኣገልግሎት ምግስጋስ

መወከራታት

1. From a talk given on 10 November 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by Abdu'l-Bahá 'in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 29.12–13, p. 109.
2. From a letter dated 1 April 1946 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File* (New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2010 printing), no. 1820, p. 537.
3. From a letter dated 28 July 2016 written on behalf of the Universal House of Justice.
4. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2014, 2016 printing), no. 66.3, pp. 352–53.
5. *Ibid.*, no. 38.5, p. 220.
6. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 9 November 1911, published in *Paris Talks*, no. 28.16, p. 104.
7. From a letter dated 31 December 1937 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance*, no. 680, p. 204.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), 82, par. 8, p. 183.
9. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 61.1–2, p. 334.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 80, par. 2, p. 174.
11. *Ibid.*, 81, par. 1, p. 176.
12. *Ibid.*, 165, par. 1–3, pp. 391–92.
13. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 32, p. 11.
14. From a talk given on 6 July 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), pp. 315–16. (authorized translation)
15. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 5, par. 4, p. 8.
16. *Ibid.*, 82, par. 1, pp. 179–80.
17. *Ibid.*, 153, par. 6, pp. 370–71.
18. *Ibid.*, 27, par. 2, pp. 72–73.
19. *Ibid.*, 27, par. 3, p. 73.
20. *Ibid.*, 21, par. 1, pp. 54–55.
21. *Ibid.*, 81, par. 1, p. 177.
22. *Ibid.*, 122, par. 1, pp. 293–94.
23. *Ibid.*, 82, par. 7, p. 182.
24. *Ibid.*, 81, par. 1, pp. 176–77.
25. *Ibid.*, 125, par. 3, pp. 300–1.
26. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 62.3, pp. 340–41.
27. *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 149.3–4, pp. 246–47.

28. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, 86, par. 1–2, pp. 192–93.
29. *Ibid.*, 153, par. 9, p. 373.